

ÉLETTÜNK

XXV. évf. 1. szám (25. Jahrg. Nr. 1.)

Az európai magyar katolikusok lapja

1993. január.

ÉVKEZDETRE

A múlt évet azzal zártuk be, hogy bálát adtunk mindenért; bálát életért, öntudatért, egészségért, erőért, munkakedvért — bálát barátságért, szülői, hitvesi, testvéri, gyermeki szeretetért, bálát a természet s a kegyelem minden adományáért: az új évet pedig kezdjük meg **h i t t e l**: bódoljunk meg Isten szent fölségének. Imádjuk őt, az élet s halál Urát s az idő s az örökkévalóság Királyát. Ez év első napján adományainak új sorozata előtt állunk. Ő adja nekünk az **i d ő t** s buzdít: „redimite tempus”, vegyétek meg az időt: időt adok, de csak akkor lesz tietek, ha jó, nemes léttel, ha krisztusi cselekedetekkel kitöltitek. Ő ad parancsolatokat s kiszabja kötelességeinket s nekünk minden kötelességben az ő szent akarátát kell látnunk és teljesíteniünk. Ő ad tehetséget és kegyelmet, hogy tiszta szívvel s öntudatos erkölcsi motívumokkal dolgozzunk. — Uram, élet és erő forrása, én a csepp a vedren éppúgy kezeidből való vagyok, mint csillagos világaid; áldlak s örülök, hogy vagyok. Ez a szent öröm hajnalban fest ez év első reggelébe s e hajnalban lelkem a te pacsirtád. Kérlek, adj hitet, adj világszűzöltséget; nem tudom, mit hoz ez év, de bármit hozzon, ne sötétüljön el lelkem.

Kezdjük meg az évet **r e m é n n y e l**. Tenger az idő, vihar és napsugár, szerencse és baj jár rajta; de bízzunk; Isten segít. Remélem, hogy megóv büntőtől, tévelygőtől, bukástól, rossz példaadástól, szívkegyelmségtől; ezek a lelki élet sötét oldalai. Ugyancsak remélem, hogy pozitív jóra s erényre megsegít s kialakul ez év folyamán a lelkem. Neki ajánlom gyöngeségeimet, főleg azt, mely jobban égeti öntudatomat; azt, melytől legelőször kell szabadulnom. Legyen új élet az új év! Lefogalom az Isten segítségét s áldását szüleimre, gyermekeimre, hitvestársamra, testvéreimre, barátaimra!

Kezdjük meg az évet nagy **s z e r e t e t t e l**: Istené vagyok, ki szívét adott, hogy szeressek — lelket adott az odaadás s bizalom érzéseire — erőt, tehetséget sokféle tevékenységre. Szeretni akarom őt mindenekelettől, hogy parancsait teljesítem s gyakorlati kereszténységet űzök: a nyomorultat segítem, a mezítlent ruházom, a tévelygőt jó útra terelem; jószívű leszek cselédeimhez s alattvalóimhoz, gondját viselem háznépemnek. S hogy ez évet szent szeretettel megszenteljem, megbocsátok ellenségeimnek s jót teszek azokkal, kik rosszat tettek nekem; aki átkoz, azt áldom, aki gyűlöl, azt szeretem. Fölteszem, hogy másokat meg nem szólok, tetteiket félre nem magyarázom, jó példát adok, senkit meg nem károsítok, senkire sem irigykedem, fősvény nem leszek, szóval fölteszem, hogy szeretek. **PROHÁSZKA**

OLVASÓINKNAK SIKERES
BÉKÉS, ÁLDOTT
ÚJESZTENDŐT KIVÁN
A SZERKESZTŐSÉG

„Az igazság szabaddá tesz”

A HITTANI KONGREGÁCIÓ INSTRUKCIÓJA A KERESZTÉNY SZABADSÁGRÓL ÉS FELSZABADÍTÁSRÓL

BEVEZETÉS

A szabadság vágya

1. A szabadság és az emberi méltóság tudata, párosulva a személy és a népek elidegeníthetetlen jogaival korunk fő ismertető jegyei közé tartozik. A szabadság megvalósításának gazdasági, társadalmi, politikai és kulturális feltételei vannak, amelyek megléte esetén bontakozhat ki teljesen. A korunkban működő hatalmas felszabadítási törekvések mélyén e vágy kielégítését akadályozó és az emberi méltóságot sértő tényezők rejlenek.

Krisztus egyháza magáévá tette ezeket a törekvéseket, az evangélium fényénél vizsgálva azokat, hiszen maga az evangélium is természeténél fogva a szabadság és felszabadítás üzenete. Ezek a törekvések ugyan elméletben és gyakorlatban egyaránt olyan módon jutnak kifejezésre, ami nem mindig felel meg az emberrel kapcsolatos igazságnak, amint az a teremtés és megváltás fényénél megnyilvánult. Ezért látta szükségesnek a Hittani Kongregáció, hogy felhívja a figyelmet „eltévelyedésekre és az eltévelyedés veszélyeire, amelyek szétrombolják a hitet és a keresztény életet”. Ez a figyelmeztetés nemhogy nem túlhaladott, de egyre inkább helyénvalónak és fontosnak tűnik.

Az instrukció célja

2. A „Libertatis Nuntius” című instrukció (Instrukció a felszabadítási teológia néhány szempontjáról) jelezte, hogy a Hittani Kongregáció szándékában van egy második dokumentumot kiadni, amely kifejti a szabadsággal és felszabadítással kapcsolatos keresztény tanítást. A jelen instrukció ezt a feladatot tölti be. A két dokumentum között szerves kapcsolat van. Egyiket a másik ismeretében kell olvasni.

A fenti dokumentumok tárgyával kapcsolatban, amely az evangélium üzenetének a lelke, az egyház tanítóhivatala már több ízben nyilatkozott. A mostani dokumentum csupán a főbb elméleti és gyakorlati összefüggésekre kíván rámutatni. Ezeket a helyi körülményekhez kell alkalmazni, mégpedig az egyes egyházak egymással és a Szentszékkel való közösségében.

A szabadság és a felszabadítás kérdésének nyilvánvaló módon ökumenikus vonzata is van, mivel az egyházak és egyházi közösségek hagyományos örökségének része. A jelen dokumentum segítségével szolgálhat Krisztus valamennyi tanítványa tanúságtételének és cselekvésének, akik hivatottak korunk nagy kihívásaira válaszolni.

A felszabadító igazság

3. Jézus szavai: „Az igazság szabaddá tesz benneteket” (Jn 8,32) kell hogy megvilágosítsa és vezessen ezen a téren minden teológiai reflexiót és minden lelkipásztori döntést.

Ennek az Istentől jövő igazságnak a központja Jézus Krisztus, a világ megváltója. Tőle, aki az Ut, Igazság és Élet kapta az egyház azt amit továbbad az embereknek. A megtestesült és a világot megváltó ige misztériumából meríti az igazságot az Atyáról és szeretetéről az emberek iránt, valamint az emberről és az ember szabadságáról szóló igazságot.

Krisztus keresztre és feltámadása által vitte véghez megváltásunkat, amely a szó legszorosabb értelmében való felszabadítás volt, amivel felszabadított a bűnből és a halál hatalmából. Amikor az egyház abban az imádságban, amelyre az Úr tanított, az Atyához fohászkodik: „Szabadíts meg a gonosztól”, akkor azt kéri, hogy az üdvösség misztériuma erejével hassa át mindennapi életünket. Tudja, hogy a megváltó kereszt valóban a fény és az élet forrása és a történelem középpontja. A benne égő szeretet indítja arra az egyházat, hogy hirdesse az Örömhírt és hogy annak éltető gyümölcsét adja a szentségeken az embereknek. A megváltó Krisztusból táplálkoznak gondolatai és cselekedetei, amikor a korunkat marcangoló drámák láttán gondolkodik a felszabadítás és az igazi szabadság jelentőségéről és útjáról.

Tehát az igazság, kezdve a megváltás igazságán, amely a hittitok lényege, gyökere és zsinórmértéke a szabadságnak, minden felszabadítási cselekedet alapja és mértéke.

Igazság nélkül nincs szabadság

4. Az igazság teljességének feltárása az ember lelkiismereti kötelessége: keresnie kell, s késznek lennie a befogadására, ha elébe kerül.

Az evangélium igazságát Krisztus Urunk parancsa szerint el kell juttatni minden emberhez, és az embereknek joguk van hozzá, hogy azt megismerhessék. Az evangélium hirdetéséhez a Lélek erejében hozzátartozik minden ember szabadságának tiszteletben tartása, továbbá mindenfajta korlátozás és kényszer kizárása (Dignitatis Humanae).

A Szentlélek elvezeti az egyházat és Jézus Krisztus tanítványait „a teljes igazságra” és „megújítja a föld színét”. A Szentlélek van jelen az ember tudatában, ha az tisztelettel kezeli az emberi személyiség méltóságát. A Szentlélek a bátorság, merészség és hősiesség forrása: „Ahol az Úr Lelke, ott a szabadság” (2Kor 3,17).

I. FEJEZET

A szabadság helyzete a mai világban

I. A felszabadítás folyamatának vívmányai és veszélyei

A kereszténység öröksége

5. Amikor Jézus Krisztus evangéliuma feltárja az ember előtt, hogy szabad személyiség, aki arra hivatott, hogy Istennel (Folytatás a 2. oldalon.)

Vasárnapi gondolatok

AZ ÉVKÖZI 2. VASÁRNAPRA
(január 17.)

„Ő az, akiről azt mondtam: Utánam jön egy férfi, aki megelőz engem, mert előbb volt mint én.” (Jn 1,30)

Keresztelő János a Szentlélek kinyilatkoztatása folytán „tudott” Jézusról, noha személyesen nem találkozott még vele. Kegyelmi indításokat saját gondolatként fogunk fel — nem is érthetnénk másképp — és mégis pontosan tudjuk, megítéljük, hogy e gondolat nem tőlünk, hanem Istentől származik.

Isten kegyelmi indítását a Keresztelő halálos komolyan vette. Meggyőződéséről, mint megdönthetetlen tényről tett tanúságot. S mi?

E kinyilatkoztatás lényegbevágó pontosságot mutat: János érti, hogy Jézus, mint ember, „utána jön”, de mint Isten, előbb volt, mint ő. Kinyilatkoztatás az marad, ami, akkor is, ha nem én kapom személyesen és először. Részese lehetek, ha olvasom és hiszem. Ki keresi, olvas-sa, hiszi manapság a kinyilatkoztatást?

AZ ÉVKÖZI 3. VASÁRNAPRA
(január 24.)

Jézus tanítani kezdett: „Térjetelek meg, közel van a mennyek országa”. (Mt 4,17)

Tévedés lenne azt gondolni, az akkori ember rosszabb lett volna a mainál, vagy a kortárs gonoszabb lenne, mint az akkortájt élő. Mindnyájunknak szükségünk van a megtérésre — elengedhetlenül...

Mivel az ember a „másik”, a másvilágot mindig valahova messze — magától — teszi, fel sem tételezné, hogy közel is lehet a mennyország. Jézus közli ezt az újdonságot.

Isten országának „áthozatala” a halálán túlról az élet kellős közepébe, új perspektívát, új életminőséget jelent...?

AZ ÉVKÖZI 4. VASÁRNAPRA
(január 31.)

„Boldogok az irgalmasok, mert nekik is irgalmaznak.” (Mt 5,7)

Az ember vérében van a „szemet szemért...” azaz a megtorlás gyakorlata. Eredői az önvédelem, a családtagok, a törzs, a nép védelme — egyszóval a védelmi ösztön — továbbá az igazságtalanság megtorlása, sőt a bosszú. Esetenként a büntetést emelő kívánság: hogy elmenjen a kedve további hasonló tettektől... Összetevői lehetnek még a gyűlölet formái, lelki sebek, évtizedes harag, de nagyravágás, káros-beteges versenyszellem (ha lehetetlenné teszem, én leszek a legnagyobb) és több más.

Ebbe az ösztönuralta és lelki sebek-től terhelt világba ülteti Jézus az irgalmat, ami a fentsoroltak ellentétét jelenti. Emberileg szólva reménytelen, ha nem

(Folytatás a 2. oldalon)

CSERHÁTI FERENC (München):

Válás egyházi módra (3)

AZ ELJÁRÁS

1. Hol érdeklődjek ?

Aki saját házassága egyházi érvénytelenítésével kapcsolatosan részletesebben is tájékozódni kíván, az elsősorban a püspöki székhelyeken felállított egyházmegyei bírósághoz fordulhat. Címe minden plébánián megtalálható. A plébánosok mindig szívesen megteremtik a kapcsolatot az egyházmegyei bírósággal, de mindenki bátran fordulhat közvetlenül is az egyházi bíróságokhoz dolgozó lelképásztori szakemberekhez. Ők legtöbbször jól képzett és igazán megértő papok, de Németországban lehetnek világiak is. Feladatukat mindannyian lelképásztori szolgálatként fogják fel és lelképásztori szívéllyel beszélgetnek el mindazokkal, akik tudni szeretnék, hogy saját esetükben házassági érvénytelenségi pert indíthatnak-e. Ezeket a segítőkész személyeket az egyházi bíróságokon hivatalosan bírósági helynöknek (officiális) vagy helyettes bírósági helynöknek (viceofficiális) nevezzük.

2. Hol és hogyan kell elkezdni ?

Ha valaki már kikérte az egyházmegyei bíróság véleményét és ott az első megbeszélés után azt tanácsolták neki, hogy pert indítson, akkor ezt megteheti saját házassága megkötésének helyén, vagy hitvestársa lakóhelyén, ill. pótlakóhelyén. Ez egy kicsit furcsa, de az egyház abszolút igazságra törekszik és mindenképpen el akarja kerülni a részrehajlás veszélyét. Különleges esetekben ki-ki saját lakóhelyén is beindíthatja a peres eljárást, főleg akkor, ha a legtöbb bizonyíték itt található.

Az egyházmegyei bíróságok szívesen segítenek a vádirat (kereset) megszerkesztésénél is. Ennek tartalmaznia kell

VASÁRNAPI GONDOLATOK

(Folytatás az első oldalról)

lehetetlen vállalkozás. Jézus a kemény ösztönökön-kívánságokon felülemelkedő keménységgel követeli az irgalmasságot. Kinek-kinek kemény beszéd...

Egyetlen dolog könnyíti a követelést: a belátás, nekünk is szükségünk lesz — kemény mértékben — Isten irgalmára...

AZ ÉVKÖZI 5. VASÁRNAPRA (február 7.)

„Ti vagytok a világ világossága... Úgy világítson a ti világosságotok az emberek előtt, hogy látva jótetteiteket magasztalják mennyi Atyátokat.” (Mt 14 + 16)

Olajlámpás, gyertyás világban a fénynek kiemelkedően magas az értéke — nemcsak borsos ára miatt — balesettől is óvja az embert. Még fontosabb és jelentősebb a „lelki fény”, amely bevilágít a lélekbe...

Isten erejében és kegyelmében véghezvitt jótett, segítség, gondoskodás... magától világít, másrészt fényt vet Isten jóságára. Önzetlen tények láttán önkéntelenül kedvünk támad magasztalni a mennyi Atyát.

A jótettet nehezebb elrejtetni, mint a gonoszságot. Előző az életet szolgálja, utóbbi — ha nem is véglegesen — a halált. Isten az élet ura, az élet virul és virágozik, világít. Istenben, Istentől, bennünk, általunk, másokra is...

Fejős Ottó

a másik fél (a hitvestárs) személyi adatait, jelenlegi lakhelyét, a polgári és egyházi házasság idejét és helyét. Mindezek előtt a vádiratban meg kell okolni az állítást, miszerint a felperes (a vádló) egyházi házassága érvénytelen, és az iratban meg kell nevezni legalább két szavahihető tanút, aki az érvénytelenség okát ill. okait megfelelően igazolni tudja.

3. Mire számíthatok ?

Számíthat-e valaki teljes díszkrécióra és emberséges eljárásra? Vagy talán valamikor még a vallásos újságok is megszellőztetik ezeket a „szennyestügyeket”?

Az egyházi pervitel évszázados tapasztalatokkal, tapintattal és bölcsességgel rendelkezik. Mindig az emberi jogok védelmét szolgálja. Ennek érdekében meg kell hallgatnia a másik felet is. Írásos formában rögzítenie kell az egész eljárást minden részletében. Ilyenkor semmi sem kerülhet szőnyeg alá. Ugyanakkor mindez a nyilvánosság kizárásával történik a legnagyobb titoktartás kötelezettsége mellett. A fennálló házasság „jogelőny” élvez, azaz érvényesnek tekintendő mindaddig, amíg annak ellenkezője nem bizonyított tény.

Mindkét félnek jogában áll helyettest és ügyvédet fogadni. Fontos tudnivaló, hogy minden peres eljárásban kötelekvédő is közreműködik. Neki amolyan „egyházi államügyész” módjára az a feladata, hogy minden törvényes eszközzel megvédje a fennálló házassági köteleket. Neki mindent megragadva védenie kell a megtámadott házasság érvényességét.

4. Vajon ott kell-e ülni a bírósági tárgyalásokon?

Nem. A per nagy része írásban folyik. A vádirat beérkezése után a bírósági helynök a per lefolytatására három tagú ún. társasbíróságot hoz létre, amely a feleket és tanúkat, egymástól elkülönítve és szóban kihallgatja. Ekkor természetesen személyesen kell megjelenniük.

Az elegendő bizonyítékok begyűjtése után a felek betekintési lehetőséget kapnak az ügyiratokba és ezekkel kapcsolatosan megvan a lehetőségük, hogy állást foglaljanak. A kötelekvédő ekkor ugyancsak állást foglal az ügyben, amely ezután rövidesen a bírók elé kerül. Ők közösen megbeszélnek az ügyet és meghozzák első fokú bírói döntésüket, amelybe a felek újra betekinthetnek.

Korai öröme azonban még akkor sincs ok, ha a vádló javára dönt el az ügy. A házasság szentségéről van szó és ezért az egyház biztosra akar menni. Az ügy még pozitív döntés esetén is másodfokú bíróság elé kerül. Negatív döntés esetén ezután annál inkább lehet oda fellebbezni. A felsőbb bíróság aztán megerősíti vagy elveti az első fokon meghozott döntést.

A házasság csak azután tekinthető semmisnek, érvénytelennek, ha mindkét bíróság döntése a vádlott javára dönt el. Ezután a szabadállapotúvá vált felek újra egyházi házasságot köthetnek. Ha az említett két törvényszék egymással ellentétes döntést hozott, akkor a pert harmadfokon újra lehet tárgyalni. Ez a Rota Romana, a Szentszék rendes fellebbezési bírósága. Mégsem kell megijedni, mert az elsőfokú bíróság, akár takarékosági okok miatt is, segítségre siet és országhatáron belül is megnevezhet egy harmadfokú bíróságot. Ha az ügy itt sem jár sikerrel, még mindig fennáll a lehetősége annak, hogy valaki a katolikus egyház legfelsőbb bíróságához, az Apostoli Sig-

naturához forduljon. Egyébként kezdetől fogva fennáll a lehetősége annak, hogy valaki közvetlenül a Rota Romanához forduljon ügyével. Ez nemcsak a koronás fők, grófok és hercegek privilégiuma, amint ezt az újságok rosszmájúan állították Caroline, a monacói hercegnő esetével kapcsolatosan.

5. Meddig tart?

A lelkiismeretes munka, a kivizsgálás, a tanúk meghallgatása miatt az elsőfokú döntés meghozataláig legjobb esetben is legalább egy évig tartó eljárással kell számolnia annak, aki házassága érvénytelenségének kimondását kérte.

VI. GAZDAGOK KIVÁLTSÁGA ?

1. Mennyibe kerül?

Ez idő szerint Németországban az egyházi házasságok érvénytelenítési perének költsége mindössze 100 DM, amelyet rendszerint a vádló fedez. A másodfokú tárgyalás dekrétuma 35 DM. A harmadfokú tárgyalásért még 70 DM-et kell letenni. A különleges szakértői vélemények, ill. a tanúk (útiköltség, munkadíj) költségei ezekben az egyébként szimbolikus hozzájárulásokban természetesen nincsenek belefoglalva. Sőt, az egyház még nagyobb gavallér, ha valaki szűkös anyagi körülményei miatt még ezt a kis díjat sem képes megfizetni: teljesen elengedi a hozzájárulási költségeket.

Az egyházat mégis sok rosszindulatú híresztelés és hamis vád éri: magas per költségeket követel, csak a kiváltságos gazdagok házasságát érvényteleníti és a szegényeken nem segít, mert tőlük alig kaszírozhat! Láttuk: ezek kitalált mesék. Ellenséges emberek műve! Az egyház lejárátását célozzák.

2. Kiváltság?

1991-ben Németországban első fokon 796 új házassági semmisségi pert indítottak be, másodfokon 660-at és harmadfokon 38-at, összesen 1494-et. 1991 december 31-én első fokon folyamatban volt 1420, másodfokon 333, és harmadfokon 23. Az egyházi házasságok érvénytelenítését szolgáló kérvények 60–70 %-a pozitív elbírálást nyer (Klarstellungen 2/92). A házasság érvénytelenítése az egyházban nem csak a monacói hercegnő és a koronás fők kiváltsága, ahogyan ezt az utóbbi időben az egyházat támadó lapok nemegyszer szívesen terjesztették. A házassági semmisségi eljárást az egyházban bárki igénybe veheti, szegény és gazdag, nemcsak a katolikusok és a keresztények, de még a meg nem kereszteltek is, pl. ha arról van szó, hogy egy katolikkal érvényes házasságot köthessenek. Az egyházat erre kötelezi az emberi személyi méltóság parancsa. Minden igyekezetével azon fáradozik, hogy az érvénytelen házasságok problémái a felek számára kedvezően megoldódjanak és rendeződjenek. ■

A CÖLIBÁTUS PROBLÉMÁJA

A Német Püspöki Kar őszi ülésén Karl Lehmann püspök, a Püspöki Kar elnöke érintette a cölibátus problémáját is. A többi püspökhöz hasonlóan pártfogolta a papi nőtlenség létjogosultságát, mint az emberekkel vállalt önzetlen szolidaritás nagy lehetőségét. Ugyanakkor elismerte, hogy a cölibátus konfliktushoz vezethet, különösen akkor, ha a pap úgy érzi, magányos harcoként áll az előtte tornyosuló nehézségek előtt, vagy pedig ha a házasság hiánya kapcsolatteremtésre való képtelenséget jelent. Ennek a tükrében a papoknak szorgalmazniuk kell a közösségi élet esetleges új formáinak kialakítását.

KNA

„AZ IGASZÁG SZABADDÁ TESZ”

(Folytatás az első oldalról.)

közösségben legyen, akkor az emberi szabadság addig elképzelhetetlen és nem is sejtett mélységét mutatja meg neki.

A szabadság keresése, és a felszabadulás vágya, amelynek korunk legfontosabb jegyei közé tartoznak, a szokásostól eltérő keresztény örökségben gyökereznek. Ez igaz akkor is, ha formát öltenek és szembekerülnek az emberről és az ember sorsáról szóló keresztény felfogással. Az evangéliummal való kapcsolat nélkül a nyugati világ utóbbi évszázadának történetét nem lehetne megérteni.

A modern kor

6. Az újkor hajnalán, a reneszánsz korában úgy gondolták, hogy az antikvitáshoz való visszatérés a filozófiában és természettudományban lehetővé teszi, hogy az ember kivívja a gondolatszabadságot és a cselekvés szabadságát, miután megismerte és birtokolja a természet törvényeit.

Luther pedig Szent Pál leveleiből kiindulva a Törvény igája alól való felszabadulásért akart harcolni, amelyet számára korának egyháza jelentett.

A szabadságra való felhívás főképp a felvilágosodás századában és a francia forradalomban hangzott teljes erővel. Attól kezdve sokan úgy tekintették a jövő történelmét, mint egy ellenállhatatlan felszabadítási folyamatot, amely olyan korba vezet az embert, ahol végre teljesen szabadon élvezi majd az evilági boldogságot.

A természet feletti uralom felé

7. A haladás ilyen perspektívájában az ember a természet ura akart lenni. A szolgaság, amely addig a sorsa volt, a tudatlanságon és előítéleteken alapult. Tehát a szabadság kivívása volt a cél, amelyet a tudomány és technika fejlődésével akart elérni. Az ebben az irányban tett erőfeszítések komoly eredményeket mutattak fel. Ha az ember nincs is biztonságban a természeti csapásoktól, a természet számos fenyegetése már elhárult. A táplálék már egyre több ember számára biztosítva van. A szállítás és kereskedelem kedveznek az élelmiszer, a nyersanyag, a munkaerő és a technikai kapacitás cseréjének olyannyira, hogy az emberek okkal reménykedhettek egy emberhez méltó és nyomor nélküli életben.

Társadalmi és politikai vívmányok

8. A modern felszabadítási mozgalom politikai és társadalmi célt tűzött ki. Véget kellett vetni annak, hogy ember ember felett uralkodjék, ehelyett ki kell harcolni az emberek közti egyenlőséget és testvériséget. Tagadhatatlan, hogy ezen a téren is érték el eredményeket. A rabszolgaságot és a jobbágyaságot eltörölték. Jelentős eredményeket értek el azon a téren is, hogy a kultúra közkinccsé vált. Számos országban elismeri a törvény a férfi és a nő egyenjogúságát, minden állampolgár jogát a politikai hatalmon való részvételhez, és a jogegyenlőséget. A fajüldözést elvetik, mint ami ellenkezik a joggal és az igazságossággal. Az emberi jogok megfogalmazása annyit jelent, hogy valamennyi ember méltóságának tudata előbb legyen bennünk. Elvitathatatlan, hogy a régi uralmi rendszerekkel összehasonlítva több társadalomban növekedett a szabadság és az egyenlőség.

(Folytatás a következő számunkban)

Kaszap István boldoggáavatásáról

Fiatal atléta, tornászbajnok, cserkész, kongreganista, cisztercita diák, majd jezsuita novicius a hívek előtt nem ismeretlen. Életrajza Endrődy László SJ „Életet Krisztusért” címmel több kiadásban, összesen 100 ezer példányban jelent meg. Spanyolul szintén több kiadásban, rövidebb formában mintegy tíz nyelven. A kilenced „Szeretettel szenvedéssel” 300.000 példányban került forgalomba. Sírját a székesfehérvári Prohászka Ottokár emléktemplom árkádjai alatt 800 emléktábla veszi körül, hirdelve a hívek háláját az ő közbenjárásának tulajdonított ima meghallgatásokról.

A szenvedés mindnyájunk számára fájdalmas kérdés. Maga Jézus is úgy imádkozott, hogyha lehet múltjék el tőle a pohár, de mind azáltal ne az ő akarata, hanem az Atya akarata szerint legyen. Kaszap István elfogadta a szenvedést, benne a megváltás eszközét látta. Jézus az embereket tanította szóval és megváltotta áldozattal. Nemcsak szóval lehet valaki apostol, de azzal is, hogy felajánlja munkáját, szenvedését, imáját és tiszta örömét. Egyesítve mindezt az Úr keresztáldozatával, melyet oltárainkon szüntelenül jelenvalóvá tesz a szentmisében.

Ettől a gondolattól vezetve Kaszap István a legnagyobb fájdalom közepette is „TE DEUMot”, háláimát mondott az Úrnak. Mélységes hite — önátadása — a vágy, hogy szeretettel, szenvedéssel szolgálja a szeretet székhelyét, Jézus szentséges szívét, és hogy áldozatul adja magát a bűnösök megtéréséért, példakép lett sokak számára, akiknek szenvedés-sel kellett szembenéznük.

Kaszap István 1916 március 25-én született és 1935 december 17-én halt meg. Székesfehérvárt, a Sóstói temetőben helyezték nyugalomra. Sírját hamarosan tömegek keresték fel, és az emberek csodás gyógyulásokról beszéltek. 1941 október 11-én Shvoy Lajos székesfehérvári püspök elindította az egyházmegyei boldoggáavatási eljárást. Hamvait 1942-ben áthelyezték a székesfehérvári Prohászka Ottokár emléktemplom árkádjai alá, ahol a mai napig nyugszik. 1947 április 15-én az egyházmegyei bizottság a per anyagát átadta a Szent-szék szenttéavatási kongregációjának. 1948 húsvét táján a ritusok kongregációjának a prefektusa, Micara bíboros hivatalosan kijelentette, hogy őszentsége XII. Piusz pápa megbízta Tadeschini bíborost Kaszap István boldoggá avatási ügyével. Az időközben bekövetkező történelmi események közbejötté miatt a boldoggáavatás ügye megakadt. 1983-ban II. János Pál pápa dekrétumot adott ki, mely lehetővé teszi az elfekvő boldoggáavatási ügyek újrafelvételét. Így került sor 1991-ben Kaszap István ügyének újrafelvételére.

1991. július 30-án egyházmegyei bizottság alakult, melynek feladata volt összegyűjteni azoknak a tanúknak a vallomását, akik Kaszap Istvánt személyesen ismerték. A bizottság munkáját június 8-án fejezte be, az összegyűjtött anyagot másnap átadták Budapesten Acerbi pápai nunciussnak. Miután az illetékes kongregáció a benyújtott anyagról ítéletet mond, a posztulátornak el kell készítenie a boldoggáavatást kérelmező okiratot.

Imádkozzunk Kaszap István boldoggá avatásáért.

P. Boday Jenő SJ

vice-posztulátor

*

Kaszap István életének tömör ismertetése megjelent A SZÍV 1991 július-augusztus

RATZINGER BÍBOROS A FRANCIA AKADÉMIÁN

Az 1629-ben alapított Akadémie Française történetében első ízben egy német bíboros is tagja lett ennek a tudományos elit-intézménynek. Ez a megtiszteltetés Joseph Ratzinger bíborost érte, a Hittani Kongregáció prefektusát, akit az Akadémia külföldi tagként választott tagjai sorába. Az Akadémia 12 külföldi tagja között van többek közt Karl Friedrich von Weizsäcker, Pérez du Cuellar és Vacláv Hável.

Ratzinger bíboros november 6-án tartotta meg ünnepélyes székfoglalóját Párizsban. „Nem akarhatjuk a szabadságot csak egyedül önmagáért; a szabadság oszthatatlan és mindig az emberiségért kapott küldetés egészében kell szemlennünk” — mondta Ratzinger bíboros, aki az elhunyt Nobel-békedíjas Andrej Szaharov orosz atomfizikus székét foglalta el. Beszédében kiemelte elődje, Szaharov tudományos teljesítményét és emberi nagyságát, aki a tudomány, főként az atomfegyverek alkalmazásánál sem tért ki az erkölcsi felelősségvállalás elől és bírálta a nyugati világot, amelyik ezt az erkölcsi felelősséget cinizmussal igyekezett elkerülni. „A szaktudományokat megelőző erkölcsi elvnek a tagadása, amit mi lelkiismeretnek nevezünk, egyenlő az ember tagadásával. ... Az a szabadság, amelynek egyetlen tartalma az ösztönök kielégítése, megreked az állat szintjén. A tartalmától megfosztott szabadság pedig megsemmisíti önmagát, mivel az egyén szabadsága csak a szabadság rendjében maradhat fenn. A szabadságnak szüksége van közösségi tartalomra, amit úgy határozhatunk meg, mint az emberi jogok garanciáját. Az a társadalom, amelyik a szoros értelemben vett pozitívizmushoz hasonlóan a „többség akarátát” abszolutizálja, vagyis nem ismer el ezen túlmutató erkölcsi és vallásos elveket, nihilizmusba torkollik és önmagát teszi tönkre, hasonlóan a nemzetiszocializmushoz és a kommunista diktatúrához. A keresztény egyházak időszzerű közéleti feladatát többek között az erkölcsi elvek biztosításában látom” — mondta székfoglalója végén Joseph Ratzinger bíboros. (VR/MK)

BIOETIKAI KUTATÁSOK RÓMÁBAN

„Gyakran az árral szemben úszunk. A mi intézetünk áll a legközelebb az egyházhoz a világ katolikus bioetikai intézetei közül” — nyilatkozta Elio Sgreccia professzor a német Katolikus Hírügynökségnek (KNA) adott interjújában. A katolikus Jézus Szíve egyetem orvosi fakultásán 1985-ben létrehozott bioetikai intézet igazgatójának feladata, hogy megvizsgálja a tudományos eredmények erkölcsileg megengedhető határait, s ennek megfelelően katolikus szempontból állást foglaljon. Az intézeti munka során természetesen sok úgynevezett kényes témát is érinteni kell, például a mesterséges megtermékenyítés, az eutanázia vagy a szervátültetés kérdését.

Ma már a bioetika a orvosok kötelező tananyaga, s ennek a tudományágnak a kétkötetes kézikönyve a kórházi személyzetnek, továbbá az egyházmegyei pasztorációval foglalkozó szakembereinek is kiképzési, illetve tanulmányi anyagul szolgál. Az intézet szoros kap-

tusi számában. Külön kiadásban „Mozai-
kok Kaszap István életéből” címmel P. Boday Jenő SJ összeállításában, a Kaszap István Társaság kiadásában. (H-1196 Budapest, Áchim András út 78.)

csolatot tart fenn az USA-beli Bethesda-ban működő Bioetikai Intézettel, amelynek adatbankja a tudomány legújabb eredményeit tartalmazza.

A katolikus bioetikai intézet publikációival orvosi segítséget kíván nyújtani bizonyos aktuális kérdésekkel kapcsolatban. A meddő házassággal foglalkozó kötetük például alternatív lehetőségeket kínál fel az egyház által elutasított mesterséges megtermékenyítés szemben. A Lombikban történő megtermékenyítés Sgreccia professzor szerint gazdasági üzlet, a bérnyaság keresése pedig tényleg ultra visz.

Egy-egy tudományos felfedezés kapcsán, sokan fordulnak az intézethez ál-

VÍZKERESZTRE

Jövének távol, boldog Napkeletről
Három királyok, híres mágusok,
Mert hírt hallottak a csodás Gyerekről,
Királi legenda és jóslat susog.

Ki született szegényen Betlehemben,
Kit megöletne Heródes király,
S aranyat, tömjént, mirrhát lelkesedve
Hoz néki Gáspár, Menyhért, Boldizsár.

Serecsen, indus, perzsa mind csodálja
A kisdedit, ki a jövő királya
S a csillagot, mely homlokán ragyog.

Ő édes, kedves. Bájolón gagyog,
S egy pintyökét néz, mely szent szelíden
A Szűz Mária vállán megpihen...

Juhász Gyula (1883–1937)

láfoglalást kérve. Legutóbb az indiai Gurseran Talwar professzor találmányával, egy fogamzásgátló oltóanyaggal kapcsolatban. Ennek az oltóanyagot valószínűleg magzatelhajtó hatása van. Ez Sgreccia professzor szerint az anyag által az embrió egyszerű vírussá, az anyaság pedig sima betegséggé degradálódik, ezért használatát az intézet ellenzi. Az oltóanyag hormonális összetétele ugyanis a már megtermékenyült petesejt beágyazódását akadályozza meg az anyaméhben, és végleges meddőséget is okozhat.

A professzor utalt arra is, hogy az indiai kísérletek a Rockefeller-alapítvány támogatásával folytak, s az életellenes kampány célja állítólag az ún. „demográfiai egyensúly” fenntartása volt. Ez azonban csak ürügy a nyugati országok és elsősorban az USA hegemoniájának biztosítására a fejlődő országok fölött. A professzor véleménye szerint a gyarmatosítás új formájáról, a „biológiai gyarmatosításról” van szó. Sokkal inkább szükség lenne a felelősségteljes család-alapítás és a fogamzásszabályozás természetes módszereinek fokozottabb megismertetésére, mondotta. (KNA)

AZ ANTISZEMITIZMUS ÉS IDEGENGYŰLÖLET ELLEN

Karl Lehmann püspök, a német katolikus püspöki kar elnöke zsidó temető és emlékhelyek közelmúltban történő meggyalázását olyan „riasztó jeleknek” nevezte, „amelyek fel kell hogy ébresszenek minket”. Az antiszemitizmus „Isten és ember ellen való véték”, semmiféle tere nem lehet keresztény emberek körében.

„Ezekben a hetekben ijesztő megnyilvánulásait éljük meg a szóban és tettekben elkövetett idegengyűlöletnek, az erőszakos cselekményeknek, a külföldiek otthona ellen elkövetett életveszélyes támadásoknak” — mondotta. Ijesztőnek tartotta, hogy zsidó emlékhelyeket gyaláznak, fenyegető levelek érkeznek zsidó származású polgárokhoz,

és szélsőségesek magatartása újra a fenyegetettség érzését kelti a zsidó lakosság körében. „Ebben a szorongó és csüggedt helyzetben nekünk keresztényeknek újfent egyértelműen és világosan kifejezésre kell juttatnunk az érintettekkel való szolidaritásunkat”. „Felhívunk minden katolikus keresztény embert, szegüljön szembe az intolerancia és az erőszak cselekedeteivel, és lépjen fel szóval és tettel az idegengyűlölet és az antiszemitizmus mindenfajta megnyilvánulása ellen”.

AZ EGYETEMES EGYHÁZ KATEKIZMUSA

Mint ismeretes, a II. Vatikáni zsinat után két évtizeddel, 1985-ben megtartott rendkívüli püspöki szinódus javasolta a katolikus tanítás összegezésének etlkészítését, amely — a trentói zsinat után kiadott egyetemes katekizmus mintájára — összefoglalja a hit és az erkölcs fontosabb tételeit, és alapjául szolgál a helyi egyházaknak saját katekizmusok elkészítéséhez.

Az első vázlatot 1987 februárjában készítették el. A végleges szöveget összesen kilenc szövegtervezet — 24 ezer módosítás — után hagyta jóvá 1992 április 30-án a pápa. A Szentatya folyamatosan figyelemmel kísérte a szöveg-változtatásokat, és maga is javasolt változtatásokat. A katekizmus-bizottság felkérte a püspöki karokat a végleges jóváhagyott alapszöveg modern nyelvekre történő lefordítására és kinyomtatására. A fordítási munka komoly és nehéz feladatot jelent, mivel 450 oldalnyi doktrinális, latin szöveg pontos, hűséges átültetéséről van szó. A francia fordítás már megjelent.

Ratzinger bíboros, a Hittani Kongregáció prefektusa a sajtókonferencián hangsúlyozta: az egyetemes katekizmus elsősorban a püspököknek és a nemzeti helyi katekizmusok elkészítőinek szolgál támogatást a hit és erkölcs alapkérdéseit illetően. Nem zárja ki és nem helyettesíti az eddigi vagy ezután megírandó helyi katekizmusokat, amelyek egyrészt alkalmazkodnak az egyes országok, kultúrkörök, nyelvek sajátosságaihoz, másrészt pedagógiai, módszertani, didaktikai szempontokat is figyelembe vesznek — mondotta Ratzinger bíboros. (MK)

ELMŰLT AZ „ÖKUMENIZMUS TELE”

Az ökumenikus folyamat egyre szorosabbá fűzi a kapcsolatokat az egyes keresztény egyházak között — adott hangot meggyőződésének Franz König bíboros a II. Vatikáni zsinat megnyitására 30. évfordulója alkalmából az „Avvenire” című olasz katolikus lapnak adott interjújában. Téves az a szemlélet, miszerint „ökumenikus tél” uralkodna, sok helyen már természetessé vált a széles körben gyakorolt ökumenizmus. A bíboros kiemelte a katolikus egyház ökumenikus elkötelezettségét, amely a II. Vatikáni zsinat nyomán nagyban hozzájárult a keresztény egyházak közeledéséhez. Visszatekintve az elmúlt 30 évre, döntő fordulatnak nevezte a zsinatot. A 19. században az egyház védekező álláspontra helyezkedett a liberalizmussal, racionalizmussal, antiklerikalizmussal szemben. Ezzel szemben a II. Vatikáni zsinat azt tanította: Menjünk ki a világba, hirdessük az evangéliumot, beszéljünk az emberekkel. A nyitott ajtók és ablakok által az egyház is fokozottabban tud a világ felé fordulni — mondotta Bécs nyugalmazott érseke, König bíboros. (KAP)

GYERMEKEKNEK

Kedves Gyermekek!

Egy napon Jézus elérkezettnek látta az időt, hogy az emberek elé lépjen és megismertesse velük az „örömhírt”, vagyis az ő tanítását, melyet röviden így foglalt össze: „Térjete meg, mert elközelgett a mennyek országa.”

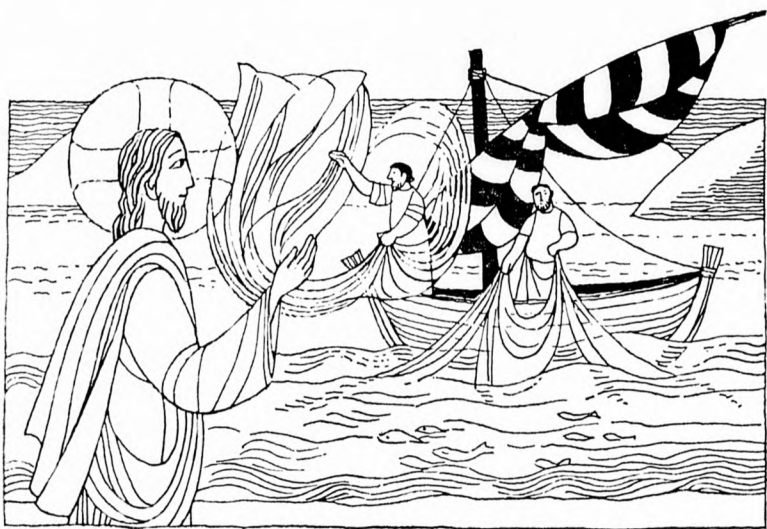
Két nagyon fontos igazságot tartalmaz ez a tömör mondat. Az egyik: elközelgett hozzánk a mennyek országa, vagyis Isten. Ő mindenkihez közeledik, a vele való találkozás elkerülhetetlen. Barátságát, örök szeretetét kínálja fel nekünk.

S a másik igazság: a vele való találkozásnak nyomot kell hagynia életünkben. Nem tehetünk úgy, mintha semmi sem történt volna. „Térjete meg!” — ezt kérte és kéri ma is Jézus. Isten közeledése, a vele való találkozás életünk

megváltoztatását kívánja tőlünk. A rossz elhagyását és a jó keresését és megtételét jelenti ez nekünk.

Jézus mindjárt tanító útja kezdetén munkatársakat választott magának. Apostoloknak, vagyis „küldöttek”-nek nevezte őket. Az ő feladatuk volt továbbadni, továbbmondani az örömhírt. Mit gondoltok, vajon ma is vannak Jézusnak apostolai? Talán mindjárt a papokra, püspökökre gondoltok. Ők is azok, de valójában ti is apostolok vagytok, Jézus nem azt várja, hogy eltitkoljuk a vele való találkozást és az ő tanítását. Sokkal inkább, hogy tanuskodjunk róla. Így lesz feladatunkká az apostolkodás. Vajon meglátszik viselkedésünkön, hogy találkoztunk Jézussal és ismerjük örömhírét?

János atya

FIATALOKNAK

Kedves Fiatalok!

„Amikor Jézus meghallotta, hogy Jánost börtönbe vetették, visszavonult Galileába. Elhagyta Názáretet és a tenger melletti Kafarnaumba költözött... Ettől fogva Jézus elkezdett tanítani. Tartásokat bűnbánatot, mert közel van a mennyek országa! Amikor Jézus a Galileai-tó mellett járt, látott két testvért, Simont, másik nevén Pétert és testvérét, Andrászt. Halászok voltak, s éppen hálót vetettek a tengerbe. Megszólította őket: Gyertek, kövessetek s én emberek halászává teszlek benneteket.” (Mt 4,12-23)

Olvasván az évközi harmadik vasárnap evangéliumának fenti sorait, tanúi vagyunk annak a jelenetnek, amikor Jézus munkatársakat, apostolokat választ, akiknek feladata az „emberhalászat” lesz majd.

Bevallom őszintén, valahányszor találkozom ezzel a kifejezéssel: „emberhalászat”, először mindig valami erőszakos, elnyomó, fogságba (akár rabszolgaságba) kényszerítő cselekedet jut eszembe. Háló, szigony, varsa s a többi halfogó szerszám a hal, a zsákmány szemszögéből nézve... Vajon Jézus is így gondolta?

Olvasva a Szentírásban Jézus nyilvános működésének történetét, majd az Apostolok Cselekedeteit, meggyőződhe-

tünk róla: Jézus és az apostolok minden szava, cselekedete a szeretet, az üdvösségre való vezetés szándékával „hálózta” be az embereket.

Kedves Fiatalok!

Az elmúlt hetekben (1992 december elején) szomorú hírt közöltek a tévéállomások: meghalt P. Johann Leppich német jezsuita atya, akit a II. világháború utáni években „Isten gépfegyverének” neveztek el tisztelői és követői. Ki volt ő? Én azt válaszolom: egy modern „emberhalász”!

Közel húsz éven át tartotta izgalomban a nyugati államok közvéleményét sajátos, sokak szemében furcsa, de nagyon hatásos apostolkodásával. Könyörtelen őszinteséggel mondta ki az igazságot — Isten igazságát — elsősorban azoknak a körében, ahol a hazugság, a kétszínűség természetes volt. Nagyon sok alkalommal meg is kapta érte „jutalmát” feléje dobott sörösüvegek, záptojások formájában... De a kitartó „emberhalászat” eredménnyel járt — a megtért, a jó útra lépő fiatalok és idősebbek sokasága ismerte fel az örök igazságot: Jézus üdvösségre és Isten gyermekeinek igazi szabadságára fogja meg, „hálózta” be az embereket.

Ti hogyan lennétek hozzá hasonlóan „emberek halásza”? Hiszen a kezeszség által mindannyian Jézus munkatársai lettünk! Arra kell törekednünk, hogy világosságot „támasszunk azok számára, akik a halál földjén és árnyékában ülnek.” (Mt 4,14). Jézus ezt úgy érte el, hogy bejárta Judea és Galilea földjét tanítva, gyógyítva. Mi pedig úgy érjük el célunkat, ha nemcsak a templomi környezetben, vallásos társaságban tanuskodunk hitünkéről, hanem az élet legváltozatosabb területein, bátran, mindig Isten igazságát hirdetve: „Gyertek, kövessetek...”

Pál atya

Miklós atya válaszol

Egy budapesti levélből:

Nemrégiben egy kedves barátom felszólított, kérjem felvételemet a szabadkőművesek közé. Amikor erre azt feleltem, hogy én gyakorló katolikus vagyok és tudtommal a katolikus egyház ezt nem engedélyezi, megnyugtattott, hogy ez ma már nem érvényes. A szabadkőművesek feladták egyházzellenes magatartásukat. Szeretném megtudni, mi ma a katolikus egyház álláspontja.

Miklós atya válaszol a kérdésre:

Mielőtt válaszolnék a kérdésre, néhány adat a szabadkőművességről. A mozgalom a középkori dómokat építő kőműves céhekre vezeti vissza eredetét. A tagok közé a XV. századtól kezdve nemcsak kézműveseket vettek fel, hanem „szellemi építőmestereket” is. Rajtuk keresztül került a szabadkőművesség szektás jellegű társulatok, pl. a rózsakeresztesek és a templáriusok befolyása alá: a szabadkőművesek ezektől vették titkos jellegüket és az okkultizmusra emlékeztető szertartásaikat. A XVII. századtól kezdve céljuk az lett, hogy az Istenben, mint a világ építésében való hit és az általános emberi erkölcs alapjára, vallásokon felüli társadalmat létesítsenek. Az Angliában 1717-ben megalakult nagypáholy tagjai a testvériségen, és egymás segítésén kívül humanitárius tevékenységet folytattak és tagjaik révén nagy politikai befolyásra tettek szert. A mozgalom hamarosan a kontinensre is áterjedt. A katolikus jellegű

országokban a mozgalom egyházzellenes jellegét öltött. A francia forradalom vezetői szinte kivétel nélkül a szabadkőművesség táborából kerültek ki. Az első világháború előkészítésében, az osztrák-magyar monarchia megdöntésében és a háború utáni békefeltételek kidolgozásában szabadkőművesek irányítottak, az amerikai Wilson, a francia Clémenceau, az angol Lloyd George és az 1918-as ún. őszirózsás forradalomnak legtöbb vezetője szintén a szabadkőművesség híve volt. — Egyházzellenes magatartásuk miatt elsősorban XII. Kelemen pápa tiltotta meg 1738-ban katolikusoknak a mozgalomba való belépést. Utódai sorban megerősítették ezt a döntést. VI. Pál pápa alatt tárgyalások kezdődtek a szabadkőművesség és a Szent-szék között, amelynek alapjául a szabadkőművesség által benyújtott dokumentumok szolgáltak. Ezek vizsgálata nem hozott új eredményt. Akkor is, ha ma a szabadkőművesség toleránsabb a katolikus egyházzal szemben, alapbeállítottságán nem változtatott: nem fogadja el a gondviselő Isten fogalmát, Jézust, mint a világ Megváltóját, az egyházat, mint Jézus alapítását és művének folytatóját. Ha tagjaitól nem is követeli egyházuk és hitük megtagadását, gyakorlatilag a szabadkőműves ideológia elfogadása lehetetlenné teszi hívő katolikus számára — minden emberbaráti tevékenység ellenére — a tagságot. Ezt az új egyházi törvénykönyv is megerősíti.

ÚJRA MEGALAKULT A MIASSZONYUNK NŐVÉREK KONGREGÁCIÓJA

A rendet 1835-ben alapították Franciaországban. A nővérek gondját viselik a társadalom peremére szorult, szociális vagy lelki veszélybe került nőknek és leányoknak. A Miaszonyunk nővérek sajátos apostoli „munkaterülete” elsősorban a nők világa, a veszélyben forgó vagy megtévedt fiatal leányok, illetve nők szolgálata. A modern társadalom legveszélyeztetettebb területein működnek: megkeresik a kallódó, csavargó fiatalokat, segítik a gyermeküket magányosan nevelő nőket, családi tanácsadó szolgálatot tartanak, jogfosztott, a társadalom peremén élő csoportok érdekeit képviselik, mentik a kábítószert és az alkohol áldozatait. Napjainkban 58 országban 6500 nővérük apostolkodik.

Lilien nővér, a rend legfőbb előljárója Kanadából érkezett hazánkba, és elmondta, hogy készül a rend új otthona: Budapesten, a III. kerületi Szőlő utcai zárda kertjében 20 éve épített kollegium kellő átalakítások után fogadja majd a nővérek első csoportjait, növendékeiket és védenőiket. A rend többi ingatlanja — írja a Pesti Hírlap — egyelőre még állami tulajdonban van.

CIVILEK A ZSINATÉRT

Harminc éve kezdődött a második Vatikáni zsinat, amely jelentős mértékben megújította a katolikus egyházat. Az egyetemes zsinatot követő egyházmegyei zsinatok Magyarországon akkor elmaradtak, és csak mostanában került elérhető közelségbe a megrendezésük. A katolikus értelmiségieket tömörítő *Zsinati Kör* október 10-én a városmajori templomban „Civilek a zsinatért” címen egéssznapos találkozót rendezett az egyházmegyei zsinatokra való felkészülés céljával. Mintegy kétszáz világi hívő vett részt a zsinati napon, melyen először *Várszegi Asztrik* pannonhalmi főpápa és a Zsinat Kör két tagja, *Aszalós János* matematikus és *Farkas Beáta* közgazdász

tartott előadást. Ezt követően — *Kamarás István* vallásszociológus rendezésében — kiscsoportos munkában folytatódott a találkozó. A fiatalabb generációkhoz tartozó katolikus újságírók, társadalomkutatók és más értelmiségiek egyetértettek abban, hogy az egyháznak az eddigioknál sokkal tudatosabban kell megjelennie a társadalmi nyilvánosság előtt.

Többször felmerült a kereszténység és a politika kényes, de alighanem megkerülhetetlen kérdése. Elhangzott, hogy ha egyes keresztényeknek joguk van politikai szerepet vállalni, sőt „keresztény” jelzővel jobboldali pártot is alapítani, akkor a politikailag másképp gondolkodó keresztényeknek sem szükséges visszavonulniuk a közéletből. Többen is hangsúlyozták, hogy politikai, gazdasági vagy éppen környezetvédelmi kérdésekben nem lehet egységes és minden katolikusra kötelező egyházi álláspon. Ugyanakkor kívánatosnak tartották, hogy a nyilvános viták előtt a keresztények saját közösségükben igyekezzenek szót érteni egymással. (MH/MK)

GLÓRIA

*Ott fekszik ő a lány, meleg alomba rejtve
És nézi vidoran, hogy az öreg tehen
Párát fú csöndesen a néma, téli estbe
S szőke szénán topog szelíden, feketén.*

*A boldog bambino, a názáreti gyermek,
December gyermeke hallgatja vidoran,
A csordapásztorok milyen dalt énekelnek
Az éji delező nyugodt óráiban.*

*Az isteni gyerek szétnéz e vak világon,
Mely földnek hivatik, bús csillag, ó de szép
S ahogy leszáll reá ég harmata, az álom,
Tovább hallgatja a szférák víg énekét.*

*Nem messze tőle már a szomorú olajfák
— A hold a táj felett ma is épp úgy lebeg —
Mint azon éjszakán, hogy hitványul eladják
S kiissza egymagán a szörnyű serleget.*

*És mégis menni fog és harminchárom évet
Bolyong, míg az egék kárpítja meghasad.
... Most boldog csillagok biztos tüzei égnék
S a béke éve szánt a csillagok alatt!*

Juhász Gyula (1883–1937)

A magyarok legkedveltebb találkozóhelye
a hagyományos müncheni

M A G Y A R B Á L .

Az eddigi nagyszerű keretek között
1993 február 6-án, szombaton,
20.00 órai kezdettel,

a HOTEL BAYERISCHER HOF (Promenadeplatz 2-6, München 2) dísztermeiben tartjuk. Kérjük kedves honfitársainkat és barátainkat, hogy rendezvényünk dátumát már most jegezzék elő a naptárba!

A Diákszövetség Müncheni Csoportja
— Bálrendezés —

Egy templomépítés csodákkal

Budapesttől 18 km-re fekszik Érd, területére akkora, mint Nagybudapestté. Valaha gróf Károlyi birtok volt: hatalmas gyümölcsös kert. Ma is őrzi a név: a „Cseresznyés”, ahol az utcán bötermő fák alatt megpihenhet a vándor, és senki se szól, ha cseresznyézik egyet. Károlyi gróf felparcellázta a hatalmas területet, középső részét a Posta vette meg, hogy kerthez juthassanak a postások, akik hamarosan házakat építettek. Ekkor kezdtek vágyakozni, hogy Isten háza is legyen köztük.

Követség ment Shvoy Lajos püspökhöz: „Nincs pénzünk, de lemondunk a kugli-teremről, a Posta átengedi azt miséző helynek. Igaz, falai nincsenek, de körbe építjük. Püspök atyától pedig papot kérünk. Nem valami előkelőt, mert lakás sincs neki, közibénk valót: postás legyen az édesapja.”

Igy esett a püspök választása 1947 szeptember elsején rám, aki a világháborúból és fogságból tértem haza, természetesen örömmel vállaltam az albertet és néztem a jövő nehézségei és feladatok elé. Egyházközséget kell kövacsolni, a kuglitéremből kápolnát, plébánia is kell, hogy a hívek otthon érezzék magukat. De legnagyobb álmom a templom volt.

vényeztük az építést, de mindig elutasították.

1969 június 12-én egy idős szerzetes papnak, amikor délből elmondta az Úrangyalát a bezárt kápolna ajtajánál és indulni készült, megjelent a Kármelhegyi Szűzanya, és azt kérdezte tőle: „Miért nincs itt Kármelem?” — arra gondolt: „Nem vagyok idevaló, és én a sajtóapostolsággal vagyok elfoglalva, mi közöm van ehhez?” De a Szűzanya újra megismételte a kérdést. És az atya lábait lebecsülték addig, amíg ígéretet nem tett, hogy ezután csak azért fog élni és dolgozni. Megdöbbenem ezen, hittem is meg nem is. Kármel? Rákosi időben? Építkezni? És hol vannak a szerzetesrendek? Irreális dolog! De azért évek múltán elmentem Fatimába, hogy Lucia nővértől megkérdezzem a dolgot, igaz-e, és ha igen, mit jelent ez a kérdés? Lucia nővér azt válaszolta, hogy megkérdezi a Szűzanyát, üzeni fog.

Egy lapot vártam, de az égiek másként leveleznek. Mint a villám, úgy árasztotta el a fény tudatát, hogy a kármel elsősorban nem kőkolostor, hanem lelkiesség, és hogy kármelita harmadrendet kell alapítani az egyházközségben.

Újabb hatalmas munka és örömteli feladat. Felkerestem az Attyapusztán élő P.

anya templomot és Kármelt akar, ne várjon tovább. Az engedélyt 1987 április 10-én, még az Állami Egyházügyi Hivatal adta meg a kommunista érában és 1989 október 15-én, Avilai Teréz kármelita szent napján megkezdődött az alapozás a plébánia melletti telken, amelyet régebben dr. Harmos Ferenc adományozott. Olyanok is jöttek segíteni ingyen, társadalmi munkában, akiket azelőtt templomban sem láttunk.

Mivel pénzünk igen kevés volt, néhány százezer forint, ezért Szakos Gyula püspök atya csak az alapozási munkákat engedélyezte, mondván: Nem tudjuk felmutatni a templomépítéshez szükséges milliárdokat... De ennek is örültünk. Gondoltuk, az alapozás évekig is elállhat.

Most jött a Szűzanya nagy csodája: mindig csak annyi pénzünk volt, hogy 3–4 hétig tudtunk fizetni. Mégis egyetlen percig nem kellett abbahagyni a munkát pénzhány miatt. Igaz, több ezer levélben segítséget kértem külföldön élő testvéreinktől. Bár ők is túl vannak terhelve kérésekkel — gondoltam. Mégis az adományok mindig a legutolsó pillanatban kisegítettek a bajból. A költségvetés kb. egy ötödét kaptuk itthonról, 4 ötödét külföldről.

A templom 1992 május 12-ére felépült. Meglepetésünkre és örömeinkre egy jótevőnk megvett néhány telket a templom körül, és egyikre kármelita kolostor építésére adott pénzt. Amikor a kolostor is elkészült május 12-re, megkértük a kármelita atyákat, kezdjék meg itt az alapítást. Ekkor döbbenünk meg: A Szűzanya kérése: „Miért nincs itt Kármelem?” — megvalósult!

Innen kezdve a dolgok irányítása kicsúszott a kezünkből, mert azokat átvette a Szűzanya: érezzük az események sodrásában. Egy napon felkeresett a hazánkba menekült hadikfalvi székelyek képviselőjében Kóka Rozália. „Nincs e hazában templomunk — mondotta — hadd

legyen a baloldali kápolna a mienk”. Ők csinálnak majd oltárt, Szervátiusz Tibor pedig kifaragja a Csíksomlyói Szűzanya szobrát és itt lehet majd egymással találkozniuk. Lesz egy kis darabka Erdély és Csíksomlyó. Örömmel teljesítettem a kérést, híveim között különben is sok a székely.

*

A templom a szentelésre díszbe öltözött. A szentély fölötti monumentális üvegablak-mozaikokat Mohay Attila készítette: Illés próféta látomását Kármel hegyén a Szűzanyáról. Két oldalt a kármelita szentek: Szent Illés, Szent Simon, Nagy Szent Teréz és Keresztes János. A bejáratnál: Mindszenty József és Kaszap István ablakai. Azért még sok üres ablak van. Várunk egy Kis Szent Teréz tiszteletűt, aki megfesteti őt, nevét az ablakra örök emlékül felírjuk. (Belső berendezésre és orgonára már nem volt pénz.)

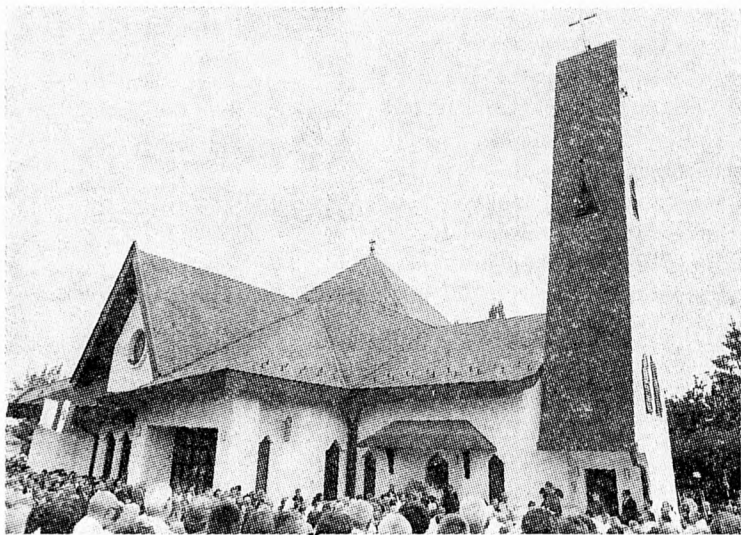
Felajánlottak volt a szentelés napja. Takács Nándor kármelita püspök szentelte fel a templomot. Sokan jöttek külföldről is, több napos lelkigyakorlattal készültünk fel. Jó volt fölajánlani munkánkat, mindenkit, aki segített imával vagy adománnyal.

Azt gondolnánk, vége a történetnek a templomszenteléssel. De a templom élete csak most kezdődik. Vajon a Szűzanya csak falakat akart? Nem! Engesztelést! Engesztelnünk kell! 1976 május 16-án kezdtük el és azóta minden csütörtökön tartunk engesztelő napot. A szentelés óta pedig minden vasárnap este van szentességimádás, szentmise, és imádkozunk azokért, akik ezt kérik.

Régi templomunk zárandokházzá alakult és egy kármelita atya megkezdte a rendszeres lelkigyakorlatok tartását. Jönnék nővérek és világiak, és más lélekkel mennek haza. Virágozik a harmadrend.

Mindez néhány érmecskével kezdődött... Nem! A papi hivatással, amelyet Mária eszközölt ki, hiszen mindent érette tettem.

Mersei Antal plébános
Érd-Postástelep

AZ ÉRDI KÁRMELHEGYI BOLDOGASSZONY PLÉBÁNIA-TEMPLOM A FELSZENTELÉSKOR

A templomot és templomegyüttest Marosi Gábor építész tervezte

Tépelődéseim közepette egy kis csomagot hozott a postás: skapuláré-érmek voltak benne. Megérintett az üzenet: „Nem rendeltem az érmeket, a Szűzanya jelentkezik: Ő akar a szükség-kápolna védőszentje lenni. Híveimet pedig a Szűzanya különös szeretetére kell tanítanom. Mária hozott haza a fogságból, védelmét mindig éreztem, most is velem akar lenni”. — Fölajánlottam magam a Szűzanya eszközének, hogy általa érjek el minden rámbízott lélekhez.

A Rákosi időben nehéz volt a kápolnát titkon mindig toldozgatni, de 1959-ben sikerült telekkönyveztetni — a postai tulajdon elévült — a 10 x 20 m²-t Késő Géza mérnök segítségével, aki a legnehezebb időben is mellettünk volt a Tanács-házban, és nagyon sok jó tanácsot adott. Később Antal Lajosné egy kis házat hagyott az egyháznak, melyet sikerült kibővíteni plébánia céljára.

Mindez csak keret volt ahhoz, hogy meginduljon a Szűzanya tisztelete és a belé kapaszkodó szeretet csírázni kezdett. A hittanárok tudták már: Máriával megyünk Jézushoz. Minden első vasárnap áldozáskor kiürültek a padok, a kisegítő atya hajnaltól délutánig gyóntatott, így vált vérré a harsogó ének: „Máriához, drága Szűzanyához tisztelettel járulunk...” A hívek már nem férték a kápolnába, de a régi álmom, a templom messzebb volt mint valaha. Örökké kér-

Berthold kármelita atyát, hogy adja fel hívei buzgó csoportjának a kármelita harmadrendet. Egy régi, Berthold atyától kapott könyvből keresgéltem, mik legyenek a harmadrendi szabályok. Vajon melyik a legfontosabb? Az amit a Kármelhegyi Szűzanya kívánt, hogy minél előbb mindenhol újuljanak meg a kármelita harmadrendek.

Én csak egyetlen dolgot kívánok gyermekeimtől: Jöjjenek bármilyen idők, feltétlen bizalommal legyenek irántam.

Ha meggondoljuk, hogy hány helyen háború folyik, és ki tudja milyen csapások érhetnek minket, és a sátán mennyire igyekszik lelkünket elveszíteni: hiszen most Magyarországon szinte nagyobb az egyházellenesség mint régen, arat az ateizmus, az erkölcstelenség, a gátlástalanság, a hitetlenség, a gyűlölködés, és ami a legrosszabb: a letargikus „úgyis mind egy” állapot, — akkor ezek a szavak fátylaként világítanak, ahogy Don Bosco látta: a háborgó tengeren süllyedő egyház hajója megmenekül, ha lehorgonyoz az Oltáriszentség és Mária biztos kikötőjében. 1976 május 16-a óta Érdben az Oltáriszentség előtt engesztelő napokat tartunk minden csütörtökön.

A Szűzanya iránti bizalommal 1986-ban újra beadtuk az engedély iránti kérelmet. Közben Medjugorjéba utaztam, és kértem a látványokat, segítsenek imádkozni, és tolmácsolják kérésünket: ha a Szűz-

ESETLEGES HARMADIK ZSINAT ?

Ratzinger bíboros, a Hittani Kongregáció prefektusa egy harmadik vatikáni zsinat összehívásának ötletét korainak tartja és ellenzi. Az „Il Sabato” című olasz katolikus hetilapban megjelent nyilatkozatában a bíboros kijelentette, nem osztja azt a nézetet, miszerint egy új zsinat nagyobb egyházfegyelmi és tanbeli szilárdságot eredményezne. Konzervatív katolikus vélemények szerint egy új zsinat korrekciójának segítségével a zavaros kérdések tisztázódhatnak és az egyház útja egyértelműbbé válhatna. Erre viszont — mondotta Ratzinger bíboros „azt hiszem, nem ez a legmegfelelőbb pillanat”.

A zsinat minden időben hatalmas igénybevételűt jelent, s az egyház rendszer működését egy időre gátolja. Hasonlóképpen hosszú idő szükséges ahhoz — sokszor több emberöltő —, amíg egy zsinat útmutatásait eredeti szándékai szerint a valóságba át lehet ültetni. Ezért nem célszerű túl gyakran zsinatot összehívni. Akkor sem, ha az egyház ezt időnként igényli is néhány jelentős egyházi probléma tisztázása céljából. *KAP*

AZ ÉLET VÉDELMEBEN

A francia püspökök Lourdes-ban közzétett nyilatkozata néhány fontos alapelveket tartalmaz. A szerv-átültetésekkel kapcsolatban hangsúlyozza az önkéntesen felajánlott emberi szolidaritás érté-

két, amelyet bátorítani kell, ugyanakkor meg kell bizonyosodni az ajándékozó akaratáról is. Elhunyt személy esetében a holttest nem válik köztulajdonná és nem tételezhető fel az ajándékozás akaratára. Az orvosi segítséggel létrejövő fogamzás esetében tiszteletben kell tartani az életet és az emberi magzat egészségét. Az élet alapelveivel ellentétes az embriók termelése, és mélyhűtött módon való tárolása, az embriókon végzett kísérlet, anélkül, hogy ez a magzat javát szolgálná, továbbá embriók ajándékozása másoknak. A terhesség alapelveivel ellentétes a bérterhesség.

A francia főpásztorok szerint az emberi lény tiszteletével ellentétben áll olyan technikák alkalmazása, amely a beteg vagy fogyatékos magzati élet kioltását célozza. Az érintett jövőbeli szülők viszont jogosultak arra, hogy pontosan tájékoztassák őket és segítségben részesüljenek, amennyiben a magzati diagnózis nehéz helyzet elé állítja őket. *VR/MK*

ÚJÉVI KÖSZÖNTŐ VERS

*Adjon az Úristen — kívánom — bőséget,
Lelki-teszt áldást, csendes békességet,
Senki az országban ne lánson szükségét,
A mező, hegy és völgy hozzon eleséget!*

*Én hát jót kívánok szívből mindennek,
Ez új esztendőben minden embereknek,
Ifjúknak, öregnek, gazdagnak, szegénynek;
Szálljon rátok áldása mennyből az Istennek!
— Ez szóm és mondásom.*

Ocsa, (Pest megye)

Cserkészélet

MAGYAR CSERKÉSZVEZETŐK A KÁRPÁT-MEDENCÉBEN

A nyugati magyarság egyre jobban megismeri otthoni testvéreink súlyos problémáit az emberi élet minden területén. A hazlátogató hamar rádöbben arra, hogy a legfeszélyesebb gond nem gazdasági természetű, hanem az emberek reményvesztettség, éjfekete pesszimizmusa. Ennek a cinikus kiábrándultságnak a gyökere a társadalom megbénító erkölcsi-lelki válsága. Reményt falkasztó kezdeményezések indultak már egyházak, egyesületek részéről, hogy a magyaroknak a jövőben való hitét, életkedvét visszaadják. Ezek közül a legjelentősebb mozgalom a magyar cserkészlet újjáéledése az egész Kárpát-medencében.

Égőszemű, vidám fiatalokra, testben egészséges, lélekben fogékony, szellemiségükben kiegyensúlyozott istenhívő, nemzeti és emberi hagyományainkat tisztelő, felkészültségükben és tudásukban a legmodernebbekkel vetekedő ifjúságra szomjúhozok a magyar történelem. Ezt a feladatot ismerte fel már régen a külföldi magyar cserkészlet. Sokszor örül, idegtépő gondok közt töprengve, az a titkos remény volt a belső hajtóerő, hogy majd egyszer a megőrzött lángot haza lehet vinni. S ím, a „láng” hazatérhetett. 1988 óta külföldi cserkészletünk egyre erőteljesebb hatékonysággal támogatja a cserkészlet újjászületésének otthoni munkáját. Először az égetően hiányzó cserkészszakkönyvekkel látták el az otthoniakat, tízezrekre rúgó példányszámban. Az otthoni vezetőség által gondosan kiválogatott jelöltek első csoportjait (többségükben lelkes fiatal egyháziakat) az amerikai Sik Sándor Cserkészparkban tanították meg a cserkészvezetés pedagógiájára és gyakorlati alkalmazására. Ezután az ausztriai Alpokban szerveztek két éven át vezetőképző tábort, a több évtizedes tapasztalattal rendelkező külföldi vezetőképző gárda irányításával. Kitörő örömet jelentett az erdélyi és felvidéki magyar cserkészlet első küldötteinek megjelenése. Végül tavaly és idén Magyarországon volt a nagy központi vezetőképző tábor. Itt már a korábban kiképzett vezetők irányították, derekasan megállva a helyüket. A nyugatiak munkája főleg tanácsadásra szorított. A Felvidék, Erdély és Kárpátalja egyenként 10–10 jelöltet küldött. A Bánságból is jöttek ketten. Az idej tábor Gödöllőn mind a 16 millió magyart képviselte. Talán ez a tömör összefoglalás is sejteti, hogy a cserkészlet újjáépítésének munkájában milyen rendkívüli mértékben jelentős a külföldi magyar cserkészlet segítsége, nemcsak lelkiekben és szellemiekben, hanem dollár kiadásban is ala-

L A P S Z É L R E

Borsózik a hátam! Mitől? A „má s á g”-tól. Nem régen dobta be a köztudatba valaki a szót a másoktól való különbözés kifejezésére, azóta járványként pusztít a magyar glóbuszon. Mondja is, írja is az Új Embertől a Népszabadságig mindenki: író, újságíró, politikus (minden árnyalatban: fórumos, fideszes, szocdemes, keresztény, emeszpés), mi több lelkesedik a nyelvész: Megint új szóval gazdagodtunk! Pedig hát így szegényedik, sorvadozik, torzul az édes idióma. Másság? — mikor mi: különbség, különbözőség, ami másféle, másfajta, különvaló, eltérő, elütő, egyéni... Nem folytatom. Nagyon visket a tollam. Vészjelet küldök (nem tudom hova?): S. O. S. Mentsétek meg nyelvünket az ilyen megmásságosságoktól!

— síjő —

posan benne jár a hatjegyű számok birodalmában.

Milyen életsorsot hordoznak, milyen eszményekért lelkesülnek ezek a kárpát-medencei magyar cserkészvezetők, alig három évvel a kommunizmus összeomlása után? Izeltőlül néhány kiragadott példa azokból az életrajzokból, melyeket a vezető-jelöltek jelentkezési kérvényükhöz mellékeltek.

MAGYARORSZÁG. Homokmégy községben született a Duna mentén. Családjáról sokatmondó szűkszavúsággal írta: — szüleim „élveztek” a mezőgazdaság átszervezésének minden „előnyét”. — Érettségi után belépett a Miasszonyunkról Nevezett Szegény Iskola-nővérek kongregációjába apácának. A pesti tudományegyetemen tanári képesítést nyert matematika-fizika szakon. A fővárosi Patrona Hungariae gimnáziumban 11 éven át tanított. Jelenleg a debreceni Svetits Katolikus Gimnázium igazgatója.

*

Székesfehérváron született, Kecskeméten él. Édesapja református esperes, édesanyja az Internátus igazgatója a Református Kollégiumban. A debreceni református kollégiumban érettségizett, majd a szegedi Juhász Gyula Tanítóképző Főiskolán tanári diplomát szerzett matematika-ének szakon. Jelenleg a kecskeméti iskolában református hitoktató. A cserkészlettel 2 éve foglalkozik, 91-ben társaival megalapította a Református Kollégium cserkészcsapatát.

FELVIDÉK. Vágselyén született, római katolikus, munkás családból származik. Édesapja nyugdíjas autószerelő, édesanyja mezőgazdasági kutató. Felsőgazdasági szakiskolában érettségizett, jelenleg a diószegi cukorgyár beruházási osztályán dolgozik. Elvállalta a helyi cserkészcsapat megszervezését.

KÁRPÁTALJA. Aknaszlatinán született, szülei mindketten bányászok. A helyi plébános levele igazolja, hogy első áldozó volt és a szovjet kommunizmus éveiben sem mulasztotta el soha a templombajrást és a hittanórákat. Kedvenc tantárgyai a magyar nyelv és irodalom. Tízéves kora óta tagja az iskola magyar néptánc együttesének. Az idén érettségizett és olyan hivatást keres, melyben érvényesíteni tudja legnagyobb szenvedélyét, a gyermekek szeretetét.

ERDÉLY. Felsőbányán született (Máramaros), Nagybányán lakik. Büszkén írja: „1982-ben (!) konfirmáltam”. 83 óta minden évben résztvevett a magyar nyelv és irodalom erdélyi szellemi vetélkedőjén és mindig az első 3 között végzett. A romániai magyar cserkészlet megalakulása után fogadalmat tett és 1990 őszén átvette a nagybányai 15. sz. Teleki Sándor cserkészcsapat vezetését. Másfél éve az RMDSZ alkalmazottjaként magyar ifjúsági ügyekkel foglalkozik.

*

Unitárius teológus. Csíkszeredán született, édesanyja révén a nagy székely mesemondó, Benedek Elek leszármazottja. Unitárius esperes nagyapját és másodéves teológiai hallgató édesapját a Securitate letartóztatta, Marosvásárhelyen elítélték, majd a Duna-deltájába vitték kényszermunkára. Hat évi szenvedés után szabadultak. Apja nem folytathatta a papi hivatást, villanyszerelő lett. Az ő álmát most fia teljesíti, a kolozsvári teológia unitárius fakultásán tanul. A 6. sz. Brassai Sámuel cserkészcsapat egyik vezetője.

*

Sok szép példát lehetne felsorolni. Befejezésül vajon lehetne-e többet mondani, mint azt a néhány szót, amit az egyik erdélyi lelkész írt ajánló sorainak a végére: Isten áldja és óvja őket, életükben és munkájukban!

Cseh Tibor

32.000 ÉVES IMÁDKOZÓ EMBER

Az imádkozó ember legrégebbi ábrázolását találták meg a közelmúltban a németországi Baden-Württemberg tartomány Blaubeuren nevű városa mellett Ach folyó völgyében. A 3,8 cm hosszú és 1,4 cm széles elefántcsont lapocskán egy emberi alak féldomborműve látható. Az alak terpeszállásban áll, karját a magasba tartva. A lelet kora nagyjából 32 ezer éves. Tudósok az ábrázolás elemzésénél arra a következtetésre jutottak, hogy a mozdulat ún. imádkozó tartást fejez ki. (KAP)

Wagner Sándor elpusztult oltárképe Szent Istvánról

A magyar és a német szakirodalomban mindössze egyetlen mondatnyi említést találtam arról az oltárképről, amelyet Wagner Sándor festett 1861-ben *Szent István megkereszteléséről* a *Bezerédj-család Hidja-pusztai* temetkezési kápolnája számára. Ám a család szerepét annál részletesebben számon tartja a forradalom és szabadságharc, majd az elnyomatás és a megbékélés nehéz esztendeinek magyar történetírása.

A Bezerédjek az ország legrégebbi nemesi családjai közé tartoztak. *Bezerédj István* a nevezetes, 1830-as országgyűlésen tűnt fel a közéletben, mint tolnai követ, majd szerepe az 1848-49-es események során teljesedett ki egészen. Olyannyira, hogy a bukás után halálra ítélték. Az indoklás minden szava manapság valóságos dícséretnek tűnik: „a törvénytelen kormányt Debreczenbe és Szegedre kísérte, annak tanácskozáisaiban s határozataiban forradalmi szellemben legbuzgóbban részt vett”. Életét csupán annak köszönhetette, hogy felesége minden összekötését latba vetette és magához Haynauhoz folyamodott kegyelemért férje megmentésének érdekében.

Férjének 1856 tavaszán bekövetkezett halála után az özvegy építtette Hidján a kis kápolnát, amelyet férje nevenapján, augusztus huszadikán szenteltek fel 1861-ben és ezért ábrázolta a Wagner-től rendelt oltárkép éppen Szent István megkeresztelését. A téglalapú ma is áll, de teteje beszakadt, az ablakkerekek még megvannak, de az üveg hiányos. A fából faragott, negatívus kis oltár is túlélte a két világháború viharait, de a leglényegesebb — a Wagner-féle oltárkép — sajnos, már hiányzik. Az álló téglalap alakú festmény felső harmada még a keretben maradt, de a festék lepergett, a vászon rojtosan lóg, alsó részét vandál kezek letépték. (A pusztítás nem a 2. világháborúban, hanem az ötvenes években történt!)

Bár a magyar és a bajor művészettörténet mostohán bánt a „Szent István megkeresztelés”-vel, szerencsére az akkori pesti német nyelvű napisajtó nem haladt el érzéketlenül a kápolnaszentelés és a képavatás mellett. Így írt: *Ez a „Szent István megkeresztelése” igen tehetséges hazánkfíjától, Wagner Sándortól való, melyet ő Münchenben festett és annak a kápolnának oltárképéül szánt, amelyet Bezerédj Amália asszony férje — néhai Bezerédj István — emlékére a Tolna megyei Hidján építtetett. A kép többek között három főfigurát állít elénk, a pátriárkát, aki a keresztelési szertartást végzi, továbbá a térdelő Istvánt és egy komoly tekintélyű alakot, aki egy bársony vánkoston tartja a koronát és mindenki ismerősnek találja: mivelhogy az alak feje a megboldogult Bezerédj Istvánt mintázza.”*

A bőbeszédű, részletes szövegleírásból világosan kikövetkeztethető, hogy a kompozíció ezúttal is kissé balra dőlő háromszögbe foglalható, akárcsak ezzel egyidőben készült, müncheni freskótérven (*Ottó bajor herceg menyegzője Ágnes pfalzi grófnővel*). Lényegében ha-

Wagner Sándor festőművész (született 1838-ban Budapesten, meghalt 1919-ben Münchenben), a múlt századi magyar meseteriász — Benczúr, Liezenmeyer, Wagner — tagja volt. Akárcsak két másik honfitársa, előbb tanítványa, majd tanártársa lett Pilotynak a Bajor Királyi Festőakadémián. Cikkünk részlet a szerző kéziratban lévő könyvből, amely megjelenésre és támogatásra vár...

sonló felfogású *Benczúr*nak szintén ezekkel egyidőben készült *Vajk megkeresztelése* című, közismert munkája is.

Nem feledkezhetünk meg arról sem, hogy ez az eredetileg vallásos téma: István király megkeresztelése, a felvilágosodás korától kezdve fokozatos profanizálódáson ment át. Így lett „szentképből” történeti kompozícióvá annak hangsúlyozására, hogy az ország ezzel a történelmi aktussal végleg belépett az európai rendbe, a térség országainak egyenrangú, nagy családjába.

Wagner István (Berlin)

KÖNYVESPOLC

JAKLI ISTVÁN: A MAGYAROKHOZ KÜLDETETT. Szent Wolfgang élete és működése. 174 old. Bencés Kiadó, Pannonhalma 1992. A könyv ára 18.— DM.

A középkori magyar egyház-történelem értékes új művel szaporodott. Szent Wolfgang regensburgi püspök életrajza, már csak magyar kapcsolatai miatt is már régen esedékes volt. Kora legműveltebb egyházfejedelmének egyike, császárok kegyeltje, főurak barátja, Gizella bajor hercegné nevelője és tanítója. Befolyása a magyarországi hittérítésre és azzal együttjáró államszervezésre aligha vitatható. Szerzőnk szerint Wolfgang, az einsiedelni bencés kolostor tudós szerzetese, 972 tavaszán nem jámbor hírhirdetőként ment a pogány magyarok közé, hanem Ottó német császár diplomáciai küldötteként járt Géza nagyfejedelem esztergomi udvarában, a magyarországi keresztény hittérítés feltételeinek megtárgyalására. Hipotézisét a lotharingiai - gorzei reform - mozgalom történetébe építi be. Ez a szellemi mozgás a Gorze bencés apátságából indult ki, de Cluny-vel ellentétben „népies jellegű keveréke lett a nyugati és keleti jámborságnak” (*Bogyay Tamás*). Jellemző, hogy a szent püspök birodalmi hercegeként is egyszerű szerzetes maradt és mint a „minden szükségben segítő” érdemelte ki a szentség méltóságát. Külön szép fejezet tárgyalja Szent Wolfgang magyarországi tiszteletét.

A könyvet Johann Weysenburger 15 fametszete (1515) díszíti.

*

KERESZTÉNYEK ÉS A SZABADSÁG. A lillafüredi Magyar Pax Romana Kongresszus. Szerkesztette: Békés Gellért és Boór János. A könyv ára 14.80 DM.

A 228 oldalas könyv a Katolikus Szemle 1992 évi kettős számaként látott napvilágot és magában foglalja a Lillafüreden megrendezett, a Magyar Pax Romana ezideig legnagyobb szabású konferenciájának teljes anyagát. A magyar egyházi és világi élet 27 neves tudosa és közéleti személyisége: teológusok (protestánsok is köztük), történészek, szociológusok, filozófusok, egyházjogászok, irodalomkritikusok, keresztény és liberális politikusok fejtik ki a kongresszus mottójával választott témát: „Kereszténység és szabadság” szerteágazó problematikáját történelmi, bölcséleti, szociológiai és vallási nézőpontból. Aki maga is résztvevett a találkozón, annak sem felesleges, ha keze ügyében van ez a könyv, hiszen csak így lehet az előadásokat „fellapozni” s elmélyedni mindabban, ami a konferencián elhangzott. Egyébként az Életünk már áprilisban hosszabb cikkben előre felhívta a figyelmet az eseményszámba menő találkozóra, júniusi számában pedig „Tegyük magunkévá mások szabadságát” címmel egész oldalas beszámolót adott róla, közölve a kongresszus zárónyilatkozatát is. (—)

*

Az Életünkben ismertetett könyvek megrendelhetők az alábbi címen: KUPA, Distelfinkweg 21, D-8000 München 60. (Lásd a hirdetések között is!)

Nem a mennyiség, hanem a minőség a szellemi erőnek sarkalata, s eszerint éppen nem azért forog veszélyben létünk, mert kevesen vagyunk, hanem mert súlyunk oly parányi.
Széchenyi

Az élet könyvéből

AUSZTRIA:

Linzi: A kereszttség szentségében részesültek: Október 31-én a Magyar Otthon kápolnájában megkeresztelték **Balogh Zoltánt**, B. János és Tóth Edit Márta kisfiát. — November 7-én ugyanitt kereszteltük meg **Popovici Arnoldot**, P. János és Forró Angela kisfiát, és unokatestvérét **Forró Krisztiánt**, F. Zoltán és Ványa Ildikó gyermekét. A szülők készségesen vettek részt a hit elmélyítésére irányuló oktatásokon, és a keresztgyűlék is átértékelték kötelességeiket a gyermek vallásos nevelését illetően. Igéretes ezeknek a gyermekeknek a jövője: megkapják Isten kegyelmének segítségével azt, aminél többet adni sem lehet.

Linzi: Halottaink: Györfalvy Lujza, életének 88. évében elhunyt. — **Varga Mária**, 83 éves korában halt meg. Nyugodjanak békében!

BELGIUM

Születések: Morandini Charline Joel Elisabeth, M. Gellért és Joelle Vanderlinden leánya, Limelette-ben. — D'Hoey Gregory Michel Dominique, — Alphonse és Szabó Erzsébet fia, Engis-ben. — Gutierrez Anais, G. Rafael és Poór Valéria leánya, Vaux sous Chèvremont-ban. — **Nagy Izabella**, N. Sándor és Kemenczei Csilla leánya, Liège-ben. — **Balog Jessica Emese**, B. Sándor és Pavella Erzsébet leánya, Luemburg-ban. — **Pásztor Michel**, P. Stefan és Lőrincz Christina fia, Brüsszelben. — **Cajot Quentin Eric**, C. Yves és Xhibitte Gizella fia, Liège-ben. — **Fettes Michael**, F. Marc és Pojtli Marika fia, Brüsszelben. — Növekedjenek erőben, egészségben szüleik örömeire!

Szentségi házasságot kötöttek: **Pintér Sándor** és **Zijde Arianne**, Nivelles-Ottignis-ben. — **Angeli Sylvia** és **Marotta Pietro**, Farcennes-ben. — **Gajda Sylvie** és **Deroye Nicolas**, Vivegnis-ben. — **Horváth Ágnes** és **Vandijck Luc**, Houthalen-ban. — **Berzi Françoise** és **Davin Raphael**, Liège-ben. — **Nagy Péter** és **Dominkovits Erzsébet**, Rixensart-ban. — Gratulálunk! Eljenek boldogan!

Halottaink: **Knazovics Sándor**, 73 évesen, Genkben. — **Kegyes Hendrik**, 72 évesen, Charleroi-ban. — **Mujzer Miklós**, 64 évesen, Luxemburgban. — **Hajdu Mihály**, 56 évesen, Rouxban. — **Jordán Hendrikné**, sz. **Szöke Katalin**, 77 évesen, Genkben. — **Szücs Józsefné**, sz. **Gyenis Margit**, 55 évesen, Genkben. — **özv. Kellermann Ottóné**, sz. **Mocsnik Erzsébet**, 70 évesen, Eidsenben. — **Szántó Margit**, 78 évesen, Flémalle Haute-ban. — **Kuzma István**, Vlasits Mária férje, 66 évesen, Vaux sous Chèvremont. — **özv. Vuzdugán Istvánné**, sz. **Lakatos Irén**, 80 évesen, Eidsenben. — **Takler József**, 68 évesen, Tournai-ban. — **özv. Horváth Istvánné**, sz. **János Irén**, 82 évesen, Genkben. — **özv. Farkas Gyuláné**, sz. **Horváth Piroska**, 61 évesen, Ausztráliában, előtte Genk. — **Mackovits Miklós**, Karol férje, 69 évesen, Heusy-ben. — **Ursziny Stefán**, 26 évesen, autóbalesetben, Oreye-ben. — **Szalay Kornél**, 22 évesen, autóbalesetben, Molban az örök hazába költöztek. Nyugodjanak békében!

NÉMETORSZÁG:

Essen: A kereszttség szentségében részesültek: November 22-én kereszteltük Vlyunben, Gumowski Maciej és Mészáros Erika kisfiát: **Yannick Geronimo-t**. A keresztelésen résztvevő magyar, német, lengyel és szlovák ajkú rokonság valóban bizonyította az egyház nemzetekfölöttiségét. A keresztelő lelkész által nem ismert nyelveket a Szentlélek tolmácsolására bíztuk. — November 25-én kereszteltük a Wetzlar-i domban **Bruckner Attila Antal** és dr. **Forgó Katalin** leányát: **Nóra Katalin-t**. Itt, ebben a dombban keresztelték annak idején az édesapát is és a Ratingenben lakó család mindkét gyermekét. Ezért a szép tradíció-ápolásért külön is elismerést érdemel a Bruckner család. Növekedjenek egészségben, a Mindenható és a szülők szeretetében!

Halálozás: 1992 november 5-én temettük a Duisburg-Waldfriedhof-i temetőben **Bicskei Mihályt**. A megboldogult 65 éves korában távozott el körünkől. A délvidéki Magyar-Kanisáról származott. Gyászolják: felesége, fia, leánya, menyé, unokái és németországi, valamint délvidéki rokonai. Az örök világosság fényeskedjék neki!

Frankfurt: Halálozás: Nagy András, Makovi Kornélia édesapja, december 3-án visszaadta lelkét Teremtőjének. — Adjon az Úr örök nyugalmat neki!

München: A szentkereszttségben részesültek: **Major Márton Csaba**, M. Csaba László és Izabelle kisfia 1992 november 15-én és **Forgács Márton Pál**, F. Sándor és Szirtes Katalin Eszter kisfia 1992 november 28-án. Kívánjuk növekedjenek erőben, egészségben, Isten és szüleik örömeire.

Szentségi házasságot kötött Kelemen Joseph és **Ófele Anna Mária** 1992 november 14-én. Sok örömet az ifjú párnak!

Münster-Paderborn: A kereszttség szentségében részesültek: **Miklósi Csaba László** és **Miklósi Diana Erzsébet**, 1992 március 1-én, Hagenben. Kívánunk erőt, egészséget, a hitben növekedést, Isten és a szülők örömeire.

Szentségi házasságot kötöttek: Harmath Alajos és **Szikora Erzsébet**, 1992 június 20-án, Bielefelden. Őszintén gratulálunk, sok boldogságot, örömet kívánunk!

Az örök hazába költöztek: Hadnagy Albert, volt hágeni hívünk, 52 éves korában, 1992 október 28-án, Székelyudvarhelyen váratlanul elhunyt. **Pop Gabriella Irma** 72 évesen és fia **Pop Alexander Viktor** 42 évesen, mindketten autóbaleset áldozatai lettek. Temetésük június 29-én volt Münsterben. **Bartha Éva** képzőmű-

művész halálának egy éves évfordulójára emlékezett a hágeni közösség. — Adj, Uram örök nyugalmat halottainknak és az örök világosság fényeskedjék nekik! Nyugodjanak békében!

SVÁJC:

Bern: Elsőáldozók voltak: Sipek Péter és **Sipek Dénes** a december 13-i szentmisén. Nagy örömmel fogadjuk a 30 éves ikertestvért. Köszönjük nekik, hogy mély hittel készültek az Úr Jézussal való nagy találkozójukra az eucharishtiában. Péter a karácsonyi szünetben tartja Érsekújvárott esküvőjét **Fekete Katalinnal**. Gratulálunk az új párnak és várjuk őket vissza Ostermundigenbe és a magyar szentmisékre.

Zürich és környéke: Keresztelések 1992-ben: Tóth Patrick Cristian Attila, T. Zoltán és Nagy Ilona fia. — **Háry Thomas Stefan Attila**, H. Péter és Ackermann Ruth fia. — **Mongyi Gábor** és **Mongyi Katalin**, M. Gábor és Margovits Katalin gyermekei. — **Pósa Armando** és **Pósa Claudio**, P. Béla és Baráth Adrienne gyermekei. — **Balázs Hegedűs Paskal Daniel**, B. H. László és Valkó Mária fia. — **Pelikán Andor Kristoph**, P. Zoltán és Klausz Julianna fia.

Halottaink 1992-ben: Pápai Gyula; Varga Margit; Bródy-Varjas Anna; dr. Varga Ferenc; Vizner-Szunyi Ida; Bajsa Andor; Szöke János; Nagy István és Varga János.

Szentségi házasságot kötöttek 1992-ben: Tarsoly István és Henger Enikő; Daróczy Imre és Kovács Anita; Müller Daniel és Huszár Szilvia; Kiss Gábor és Blass Adrienne; Peter Müller és Kancsó Éva.

SZÁZADIK SZÜLETÉSNAP GENFBEN!

Egy tapasztalatokban, bölcsességben gazdag élet keserű és boldog pillanatairól, a hosszú élet titkáról faggattuk a századik születésnapját ünneplő T a r g o n s k i R ó z s a asszonyt, aki a közelmúltban elszenvedett balesete ellenére, kedvesen és szeretettel fogadta a genfi Értesítő két munkatársát. Szép magyar beszédét, színporkázó szellemességét riportkészítő vendégei nem győzték csodálni.

— *Mi volt Targonski Rózsa életének legszébb pillanata?*

— *Legnagyobb és felejthetetlen élményem a fiam születése.*

— *Van-e olyan emléke, amit nagyon kellemetlennek vagy egyenesen borzasztónak nevezne?*

— *Ilyet bizony sokat tudnék említeni. Két világháborút, egy forradalmat éltem át. Háromszor vesztettem el mindenemet, háromszor kellett újrakezdenem az életet.*

— *Mi segítette át a sok nehézségen?*

— *Hittem Istenben, hogy megsegít, hittem mindig önmagamban, hogy le tudom győzni az élem tornyosuló akadályokat.*

— *Mi a legkedvesebb emléke Magyarországról?*

— *A boldog gyermekkorom. Nagyon sürrün álmodom Magyarországról, látom magam előtt a várost, ahol születtem, a házat, ahol felnőttem, régen eltávozott barátaimat, szüleimet, akikre mindig tisztelettel és hálával gondolok. — 1956-ban menekültem el fiammal és menyemmel együtt Magyarországról, azóta soha nem jártam otthon.*

— *Életének melyik szakaszát nevezné a legszebbnek?*

— *Azt a tizenhét évet, melyet boldog házasságban töltöttem lengyel férjemmel, aki matematikus volt.*

— *Hogyan tudott 1956-ban itt Svájcban újra egzisztenciát teremteni?*

— *Négy nyelvet beszélek, a nemzetközi intézeteknek dolgoztam, de tanítottam is egészen a legutóbbi időkig, ugyanis 90 éves koromig sohasem voltam beteg, addig rendszeresen dolgoztam.*

— *Mi volt az eredeti foglalkozása Rózsa asszonynak?*

— *Valamikor színiakadémiát végeztem, de Magyarországon nem játszottam, mert a férjem Berlinben dolgozott, én pedig idegen nyelven nem tudtam volna játszani soha.*

— *1956 óta mindig itt élt Genfben?*

— *Eltekintve egy rövidebb időszakról, melyet a fiammal Londonban töltöttem — igen, mert Svájc fogadott be.*

— *Mit tanácsolna olvasóinknak, hogyan éljenek, hogy ilyen szép kort éljenek meg. Ön szerint mi a hosszú élet titka?*

— *Éljenek tisztességesen, dolgozzanak keményen és bízzanak Istenben!*

Czellár Judit (Genf)

A KATOLIKUS INFORMÁCIÓS KÖZPONT JUBILEUMA

A Rómában székelő Centrum Informationis Catholicum, azaz Katolikus Információs Központ most ünnepelte fennállása 30. évfordulóját. A szervezet a négy katolikus hírügynökség: a német KNA, az osztrák KATHPRESS, a svájci KIPA és a holland ANP közös római központja és elsősorban a római kúria és a világ-egyház híreit terjeszti. November óta egy új közép-európai katolikus hírügynökségi hálózat is megkezdte működését, amelyben a cseh és a magyar püspöki kar tájékoztatói központjai, és a szlovák, szlovén és horvát katolikus hírügynökségek az osztrák Kathpress közvetítésével kapcsolatba léptek a Centrummal. Ez azt jelenti, hogy a hálózat új tagjai Budapestről, Prágából, Zágrábból, Ljubljanából és Pozsonyból telefaxon keresztül jutnak el német nyelvű hírek Bécsbe, ahonnan továbbítják őket a többi hírügynökséghez. Bécs földrajzi és postai szempontból egyaránt ideális hely. Így a Centrum az új hálózata révén megszólaltatja a kelet-európai egyházakat is. VR.

STECHER MEGYÉSPÜSPÖK PÁSZTORLEVELE A PAPHIÁNYRÓL

Reinhold Stecher, Innsbruck megyéspüspöke pásztorlevelet tett közzé, amelyben a paphiány kérdéseivel foglalkozik. Néhány év múlva egész sor plébánia marad pap nélkül — írja pásztorlevelében —, majd utal arra, hogy a papi hivatásra szóló hívás mögött nem csak a paphiánnyal küzdő püspök, hanem maga Isten áll. „Egyetlen közösség sem vár valamiféle rendkívüli embert. A közösségek nyitott szívű, egészséges gondolkodású és a hitben mélyen gyökerező papokra van szükségük. Azt is figyelembe kell venni, hogy századunkban a világiak részéről még sosem mutatkozott ilyen nagyfokú segítő szándék, mint most.”

Számos félelem az oka, hogy manapság kevés fiatal ember követi a meghívást a papságra illetve szerzetességre — írja a püspök. Sokan aggódnak az egyházon belüli helyzet miatt, sokan pedig a fokozódó túlterheléstől tartanak. Nem szabad elhallgatni az esetleges szorongást a túl nagy magányosságtól sem. Függetlenül attól, hogy a cölibátus az emberi jogok körébe tartozik, és ezáltal változás is elképzelhető, az egyháznak mindig egyedülálló papokra lesz szüksége — hangsúlyozta Reinhold Stecher. KAP

A HÁZAS FÉRFIAK PAPPÁ SZENTELÉSÉRŐL

Franz Zak St. Pölten nyugalmazott püspöke az egyházmegye évkönyvében megjelent interjújában megengedhetőnek tartaná a „viri probati“-t, azaz a polgári életben helytállásukat bizonyított, házaspáros emberek pappá szentelését. Tekintettel a papi utánpótlás csökkenő mértékére — véleménye szerint: új utakat kell keresnünk, és ehhez bátorságra van szükség. „Már az egyházmegye püspökeként is sokat tettem azért, hogy az életben helytálló házaspáros férfiaknak engedélyezzék a papi hivatás gyakorlását. Ma is azt kérem önmagamtól, a helyzet ismeretében nem kényszerül-e az egyház új lépések megtételére? Nem szabad a problémák előtt behunyni a szemüket”. A püspök emlékeztetett arra, hogy Ausztriában ő volt az első püspök, aki házaspáros embert diakonussá szentelt. „Ma már elmondhatom, hogy a fejlődés bennünket igazolt. Csak kívánni tudom, hogy sok hivatás ébredjen az állandó diakonátusra” — mondotta. (KAP)

P. SZÖKE JÁNOS MÜNCHENBEN

Advent első vasárnapján, november 29-én, Miklósházy Attila püspök európai delegátusa, P. Szöke János ünnepi szentmisét celebrált a müncheni Damenstift-templomban. Szentbeszédében az utóbbi idők szentéletű magyar hőseinek: a vértanú Mindszenty József és Apor Vilmosnak, az erdélyi Márton Áron, Scheffler János és Bogdánffy Szilárdnak az egyházüldözés idején tanúsított, börtönt is vállaló helytállására emlékeztetett. A szentmisén — amelyet a Patrona Hungariae énekkar közreműködése tett még ünnepélyesebbé — dr. Cserháti Ferenc müncheni plébános, Fejős Ottó németországi főlelkész, v. Kölley György (Gyurkabá), Fehér István, a vidéki magyar hívek újonnan kinevezett lelkésze és Merka János ifjú-sági lelkész koncelebrált. Mise végén Szöke atyát egy székelyruhás kislány köszöntötte és emlékül átadta a müncheni hívek kis ajándékát.

Itt említjük meg, hogy Szöke Jánost, mint az „Ostpriesterhilfe” nemzetközi segélyszervezet osztályvezetőjét, elsősorban az erdélyi (sőt csángóföldi) magyarok megsegítésére végzett áldozatos munkája elismerésül, Reizer Pál szatmári püspök az egyházmegye tb. kanonokjává nevezte ki. Szívből gratulálunk a megérdemelt kitüntetéshez. (Sz.)

ÚJ AUTÓK SEGÍTIK A PAPOK MUNKÁJÁT

Kétszáz fehé Ford Fiestával segíti a magyar papokat a Kirche in Not és az Europäischer Hilfsfond elnevezésű nyugat-európai szervezet. Az első 25 személygépkocsit már megkapták a nemrégiben felszentelt papok, illetve a legöregebb autók használói. Többéves program keretében mintegy ezer pap jut a szolgálata ellátását segítő Ford gépkocsikhoz. Mayer Mihály pécsi püspök a székesegyház előtti téren mondott köszönetet az adományozást lebonyolító Ford-Jak-on üzletház képviselőjének.

TÖBB MEGÉRTÉST A NŐS PAPOKNAK

Az „Európai Papi Tanácsok Munkaközössége” a közelmúltban Rómában lezajlott szimpóziumán megértést kért azoknak a papoknak a számára, akik nem tudják a cölibátus kötelezettségét vállalni és megőszülni. „Levél valamennyi testvérhez” című kiadványában a papi tanácsok 20 országból érkezett 85 képviselője köszönetet mond a nem házasságban élő lelkészeknek prófétai tanúságukért. Együttal „nagyvonalúságot és respektust követelnek azok számára, akik már nem tudnak így tovább élni”. „Levél Európa papjaihoz” című dokumentumukban kifejezésre juttatják azt a meggyőződésüket, hogy a papok szolgálatának a holnap egyházában a szegénység és a szerénység szolgálatának kell lennie. (MK)

AACHENI MAGYAR ZARÁNDOKLAT

Az Aachen-i dóm prépostja, dr. Hans Müllejans prelátus Szigeti István aacheni magyar lelkészt megbízta az 1993-ban tartandó AACHENI MAGYAR ZARÁNDOKLAT (Heiligtumsfahrt) helyi szervezésével. Az aacheni MAGYAR NAP június 25-én lesz. „Tag der Ungarischen Pilger in Aachen” du. Ungarn zu Gast in Aachen.

A szervezés kivitelezésére autótelefont szereltem kocsimba, melynek hívószáma Németországból: 0171 400 53 26, külföldről és így Magyarországról is: 0049 171 400 53 26. 10 órától 22 óráig.

KÖSZÖNTŐ VERS

Ahány cserép-sor a tetőn,
kedves sógorasszony,
hozzátok a gólya anyyi
kisgyermeket hozzon.
Csak legyen mind egészséges
apjával-anyjával
s áldja meg az Isten őket
cserepes tanyával.

Erős legyen a kisgyerek,
szép legyen a kislány,
okos legyen mindkettő,
egy se legyen hitvány.
Le ne verje soha őket
az élet viharja,
tartsa vígan a jó szülők
összefogott karja.

Férjen el mind egymásmellett,
mint cserép a lécen,
ütőfára ne szoruljon,
szép szóból is értsen.
Unokái unokáit
lássa valamennyi!...
Most egyebet nem kívánok —
elég is tán ennyi.

Erdélyi József (1896—1978)

Hírek — események

Kada Lajos érsek, bonni nuncius — Seregély István egri érsek és Keresztes Szilárd hajdúdorogi görögkatolikus püspök kérésére és közreműködésével — felszentelte a Miskolc-Avas-i lakótelep új templomát a latin és görögszertartású hívek közt használatára. Kada érsek megáldotta egy új katolikus gimnázium alapkövét is, amely a jezsuita rend vezetésével előreláthatólag 1994-ben kezd meg működését.

*

A múlt nyáron a német parlament törvényjavaslatot fogadott el, mely lehetővé teszi, hogy a terhesség első 3 hónapjában minden nő maga döntsön annak megszakítása felől. Egyetlen feltétel: ezt a szándékát megbeszéli egy orvossal. Az eddigi törvény az abortuszt csak súlyos szociális-, egészségügyi- vagy anyagi okok esetén tekintette nem-bíntetendő cselekménynek. A Német Püspöki Konferencia elnöke, Lehmann mainzi püspök, a parlamenti döntés után kijelentette: „A meg nem született gyermek élethez való jogát a törvény nem biztosítja, hanem mások önkényére bízta,” Lehmann szerint ez súlyos szakítás az értékek rendjével. „Egy olyan állam, amely nem védi többé a gyöngék élethez való jogát, — mondotta — embertelen módon viselkedik”.

*

Alois Wagner püspök, a „COR UNUM” nevű Pápai Tanács alelnöke egy vatikáni delegáció élén résztvett Genfben, az ENSZ menekültügyi főbiztossága által rendezett konferencián a menekültek ügyében. Hozzászólásában utalt a pápa által elmondott erőfeszítéseire a volt Jugoszlávia népei közti konfliktus békés megoldására. A menekültek helyzetéről szólva kiemelte a horvát és szlovén Karitászt tevékenységét a szenvedő lakosság megsegítésében, nemzeti és vallási megkülönböztetés nélkül, és a külföldi egyházi segítségnyújtó szervezetek összehangolt akcióját az élelmiszer- és gyógyszerelosztás terén. Az Osztrák Karitásznak sikerült több ország segélyét eljuttatnia Bosznia-Hercegovinába. A szlovén, horvát és boszniai Karitászt munkatársai, életüket is veszélyeztetve hősies bevetéssel igyekeznek enyhíteni a lakosság szenvedésén.

*

„Európa nem azonos az Európai Gazdasági Közösséggel” — mondotta Könnig bíboros a gráci egyetememen tartott előadásában, amelyben egy beszűkült Európa-szemlélettől óvta hallgatóit. Európa a kereszténységben nőtt össze s ma is az alakítja. A kereszténység éppúgy hatott a Nyugatra, mint a Keletre, általa fejlődött a népcsoportok „lelki ál-

APRÓHIRDETESEK

Eladó 100 m² alapterületű ház (3 szoba, konyha, fürdőszoba, zárt veranda) 400 l kert, melléképület. Jelige: „Budapestől 20 km.”

Budán, közel a Várhoz és a metróhoz, modern garzonlakás hazlátogatónak kiadó. Telefon: 01 341 46 24 vagy 093 33 20 34 (Svájc).

Franciaországban élő csinos, 50/164/64, barna, öz. komoly úr ismeretségét keresi. Jelige: „Együtt”.

Családra vágyó, vidám természetű, sportos, Németországban élő mérnök keresi élete párját 35 éves korig. Valaki matasson már be Neki! Jelige: „Karácsony a Hargitán”.

Balatonboglár, 4 1/2 szobás sorház, kis kerttel, csendes helyen eladó. Érdeklődni: Berdáné, Margareta utca 2, Balatonboglár. Telefon: 0036 85 50 609.

Jókinézésű, házias, zenét, utazást kedvelő rk., 44 éves, 160/65 kg, Németországban élő özvegyasszony, szeretne megismerkedni 50 év körüli egyháziilag szabad, komoly, egyszerű, Németországban élő magyar férfival. Fényképes válaszokat a kiadóba várók „Szeretet” jellegére. (A fényképeket visszaküldöm).

PKW — Opel Monza - A, 2,5 E/V6, 9. 83, § 9/94, techn. und optisch 1 a Zustand; alle Verschleißteile neu, Belege können vorgewiesen werden. 5-Gang, Servo, Silber-Met., Lederdach, Breitreifen neu, Veloursitze blau, Stereo-Radio, Zentralverr., Scheckheft geprüft, große Ladefläche 1 x 1,90 m. Orig. 128.000 Km., aus 1. Hand. Preis VB. Zu erreichen Mo—Do. (0 89) 53 43 77. Freitag u. Samstag: (081 06) 42 08.

„T É T É N Y” Ungarische Spezialitäten Kreitmayerstr. 26 - 8000 München 2

Telefon: (0 89) 1 29 63 93

Badacsonyi szürkebarát	7.50
Badacsonyi kékenyelű	7.10
Csopak rizling	6.80
Debrői hárslevelű	6.80
Boglári Chardonnay	7.50
Alföldi olaszrizling	6.20
Villányi burgundi	7.50
Soproni kékfrankos	6.80
Tihanyi kisburgundi	7.50
Cabernet Sauvignon	5.—
Alföldi kékfrankos rosé	6.20
Alföldi rosé	6.20
Tokaji szamorodni	12.50
Tokaji aszú 3 puttonos	14.50
Tokaji aszú 4 puttonos	16.50
Tokaji aszú 5 puttonos	19.50
Kecskeméti barackpálinka	29.—
Csesznypálinka	25.50
Vilmos körte	29.—
Császárkörte	21.50
Unikum	27.50
Szilvapálinka	22.50
Hungaria brut	12.—
Grand Couvee	13.—
Tarhonya, kockatészta nagy	3.80
Paprika káposztával	5.—
Paprika káposztával	11.—
Májás-, véres hurka, disznósajt per kg	12.50
Tokaszalonna	15.—
Füstöltzalonna	10.—
Tepertő	10.—
Friss kolbász	16.—
Házi kolbász	23.—

● Üveg árut nem szállítunk! ●

lam-családja” a Földközi tenger partjától Iránig. Kelet és Nyugat a történelem és a kereszténység által a gyökereig összefonódott. Egy Új Európa kialakításakor ezt nem lehet figyelmen kívül hagyni. A ma még fennálló szakadást tudomásul kell venni, de fontosabb törekedni a párbeszédre, mint a szakadás okai miatt keseregni — mondotta König érsek. (KAP)

*

Két évvel az ukrán görög-katolikus egyház újra-elismerése után Lubacsevskij ukrán bíboros érsek helyzetjelentése szerint az ukrán katolikusok újjászülése immár „konzolidált valóság”, de még sok probléma van az ortodox egyházzal. Ma 5 millió görög-katolikus él Ukrajnában, ebből 2 millió 800 ezer a Lvov-i (Lemberg-i) egyházmegyében. Fontos adat, hogy egyre több pap hagyja el az ortodox egyházat és katolikusnak vallja magát. Ezek tulajdonképpen nem áttérők, hanem eredetileg is görög-katolikusok, akiket az elmúlt évtizedekben arra kényszerítettek, hogy ortodoxnak vallják magukat. (Avvenire)

*

Oroszország a Jézus Társaságát ismerete el első katolikus szerzetesrendként hivatalosan. Oroszországban jelenleg 22 jezsuita atya tevékenykedik, főleg az oktatás és a kiképzés terén. Rajtuk kívül mások is dolgoznak a volt Szovjetunió területén, Kazahsztánban, a Volga mentén és Fehér-Oroszországban. A rend állami minősítése „erkölcsi intézmény”, amely lehetővé teszi a Jézus Társaságnak, hogy tulajdonságot szerezzen és intézményeket hívjon életre.

RÁTH MÁRTA, hites fordító és tolmács, magyar-német és német-magyar fordításokat vállal.
Elfriedenstr. 41, 8000 München 82.
Telefon: (0 89) 4 39 53 83

APOLLO DEMENAGEMENTS

Szállítási vállalat
Szállítások belföldre és külföldre, tengerentúlra — légiszállítással is — költözködés, bútortárolás, külföldi szállítmányoknál a vám elintézése.

Összes nyugati és keleti államokba oda és vissza szállítunk!
Magyaroknak árkedvezmény!
APOLLO DEMENAGEMENT
4 bis, route des Jeunes
CH-1211 Genève 26
Telefon: 022/3 43 22 46.
FAX 022/3 42 24 75
Magyarul is beszélünk!
Privát cím: Keresztes László
58, route Veyrier,
CH-1227 Carouge / Genève
☎ 022/3 42 98 36 este (7 óra után).

Magyarországi képviselőnk:
Eles Apollo kft
H-1121 Budapest XII. ker. Ringló u. 97
Telefon: 226 32 90

ANNEMARIE SCHWARZ hites tolmács és fordító, magyar-német és német-magyar fordítást és tolmácsolást vállal (szépirodalmi szöveget is). 4000 Düsseldorf 30, Duisburger Str. 26. Telefon: (0211) 4 98 12 88.

MAGYAR BOROK, PÁLINKÁK

NAGY VÁLASZTEKBA.
Olcsó ár raktárról. Kérje árlistánkat!
JOSEF UDVARHELYI ☎ (0 911) 35 79 21
Virchowstr. 45 D-8500 Nürnberg 10.

Kiadóhivatalunknál kapható:

Lourdes-i zarándokkönyv (dr. Szabó József összeállítása) 7.— DM
Lourdes — Bernadett nyomdokain (kb. 140 színes képpel) 25.— DM
Videokazetta — Lourdes (magyarul, 50 perces, VHS, PAL) 50.— DM
Közi Horváth József: Mindszenty bíboros. Zsebkiadás. 4.— US \$ 6.— DM
Az irodalom világa. Irodalomelméleti alapvetés, 100-nál több versillusztrációval, kb. 300 oldal, vászonkötésben. 10.— US \$ 15.— DM
Patrona Hungariae, színes zománcjelvény 3.— DM
Szállításnál + portóköltséget számítunk.

Megrendelhető:

Ungarische Katholische Delegatur
ELETÜNK kiadóhivatala
Landwehrstr. 66, D-8000 München 2

EMBER MINDHALALIG

Billédi Ilona könyve a Bánság szülötte, Temesvár nagy fia, dr. Fodor József prelátus életéről (1907—1990).

A szép kiállítású, részben színes képekkel dokumentált könyv ára 25.— DM.
Megrendelhető: KUPA, Distelfinkweg 21, D-8000 München 60. ☎ 089/864 44 24.

RUPP LÁSZLÓ hites törvényszéki fordító, vállal fordításokat magyarról németre és németről magyarra. Goethestraße 32, 8000 München 2.

MAGYAR NYELVŰ VIDEOK, ADÁMFI, Pf. 29, D-5100 Aachen, ☎ (0241) 17 33 55.

MAGYAR SZENTMISÉK MÜNSTER-, PADERBORN- ÉS OSNABRÜCK EGYHÁZMEGYÉKBEN: Mindenütt havonta egyszer. Első vasárnap: Hágében 10.30 órakor a St. Josef Hospital kápolnájában. — Délután 15.30 órakor Mindenben, a Heilige Kreuz templomban (Battenfeld). — Második vasárnap: Osnabrück 11 órakor, Pernickel-Mühle, Mühlenstr. — Harmadik vasárnap: Bielefeld 15.30 órakor a St. Josef templomban, August-Bebel-Str. 9. — Negyedik vasárnap: 11 órakor, Münster, Hörsterplatz, Ferencesek temploma. — Marlbán és Arnsbergben külön megbeszélés szerint. Miszsióznok telefonszáma: (02 51) 32 65 01, Bagossy atya.

MAGYAR SZENTMISÉK BÉCSBEN

Bécsben minden vasár- és ünnepnap van magyar nyelvű szentmise, mindig 10.30 órakor, a Német Lovagrend, árpádházi Szent Erzsébetről elnevezett templomban. Első kerület, Singerstr. 7 szám, (Deutsch-Ordenskirche).

A Bécsbe látogató magyarokat szívesen várjuk. A templom bejárati ajtaja a kapun belül jobbra! Hegyi György lelkész

MAGYAR SZENTMISÉK GRÁCBA

Grácban a hónap első vasárnapja kivételével minden vasárnap és ünnepnap tartunk magyar nyelvű szentmisét, délelőtt 10 órakor a Szentháromság templomban, Schloßbergplatz (a Kastner Öhler áruház közelében), melyre a Grácban és Stájerországban élő és ide látogató magyarokat szeretettel hívja és várja P. Nyers János lelkész

A HIRDETESEK SZÖVEGÉÉRT, STÍLUSÁÉRT A SZERKESZTŐSÉG NEM FELEL!

É L E T Ü N K

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Magyar Katolikus Főlelkésziség
Landwehrstraße 66 · 8000 München 2
Telefon: (0 89) 5 32 82 88
Telefax: (0 89) 5 32 82 45

Felölős Kiadó:
a Magyar Katolikus Főlelkésziség
Főszerkesztő: P. Szöke János.
Felelős szerkesztő:
Fejős Ottó.

Kedaktion und Herausgeber:
Ungarische Katholische Delegatur
Landwehrstraße 66 · 8000 München 2
Telefon: (0 89) 5 32 82 88
Telefax: (0 89) 5 32 82 45
Chefredakteur: P. János Szöke.

Verantw. Redakteur:
Ottó Fejős.

Abonnement: DM 25.— pro Jahr und nach Übersee mit Luftpost DM 40.—

ELŐFIZETÉS:

Az Életünkét a helyi magyar lelkészek terjesztik, ők küldik szét és náluk is kell előfizetni!

Tengerentúlra, vagy ahol nincs magyar lelkész, oda a kiadóhivatal küldi az újságot.

1 példány ára: 2.50 DM.

Előfizetési ár egy évre DM 25.— vagy ennel megfelelő valuta.
Tengerentúlra légipostával DM 40.—

Lapzárta minden hónap 15-én
Hirdetéseket csak 15-ig fogadunk el.

Postgiroamt München:
Konto-Nr. 606 50-803 - BLZ 700 100 80
Kath. Ungarn-Seelsorge, Sonderkonto
Erscheint 11mal im Jahr.

Druk: Danubia Druckerei GmbH-
Ferchenbachstr. 88 - 8000 München 50

Beilagenhinweis: zu dieser Auflage liegt zeitweise ein RUNDSCHREIBEN bei.
A kiadványhoz körlevelet mellékelünk.

HIRDETŐINK FIGYELMÉBE!

Befizetéseket és átutalásokat postacsekkel kontónkra kérünk! Kath. Ungarn-Seelsorge München, — Sonderkonto:

Postgiroamt München,
Konto-Nr.: 606 50-803. BLZ 700 100 80.

HIRDESSZEN AZ ÉLETÜNKBEN!

Hirdetési díjak 1990. október 1-től:

Apró-, házassági-, alkalmas hirdetés
ára soronként (kb. 40 betű) DM 6.—
Jellege pontóval DM 6.—
Külön kívánságokat esetenként árazunk.
Ünleli hirdetések soronként DM 9.—
Nagybetűs (készsoros) sor DM 18.—
Keretben megkezdett 5 em-ként DM 18.—
Kétfasáhos hirdetés az ország kétszerese.
Egymásután háromszori hirdetés esetén
10 százalék kedvezmény.
Egymásután hatszori hirdetés esetén
20 százalék kedvezmény.
Egy évi hirdetés esetén 25% kedvezmény.

Hirdetések határideje minden hónap 15-én
befizetve!

A névvel megjelölt cikkek nem minden esetben felelnek meg a szerkesztőség véleményének. — Kéziratokat nem őrünk meg és nem küldünk vissza.

AMERIKAI ÉS KANADAI ELŐFIZETŐINK FIGYELMÉBE!

Az ÉLETÜNK előfizethető terjesztőnkönél:
Joseph D A N I, Deer Valley, P.O.Box 43126,
Calgary, Alta T 2 J 7 A 7, Canada.

A címére küldött csekken feltüntetendő:
„É L E T Ü N K”. Kérjük szíveskedjenek a fenti címre, ne Münchenbe küldeni a csekket. Itt egyenként beváltásnál a 40.— DM-ből 8.— DM-et levonnak a bankban. Előfizetési díj egy évre 17.— US \$ + 13.— US \$ portó. A lapot továbbra is Münchenből postázzuk.

MAGYAR SZENTMISÉK ZÜRICHBEN:
Minden vasár- és ünnepnap 10,15 órakor, magyar nyelvű szentmise a Szt. Antal templom alagsorában, Minervastr. 60.
Vizauer Ferenc lelkész

DIÓSZEGHY TIBOR, hites tolmács és fordító, magyar-német és német-magyar, valamint fordítói szolgálat hitelesítéssel minden más nyelvterületen. Németországban felvilágosítás hétköznapi problémák esetén. D-4040 Neuss 1, Daimlerstr. 249. ☎ (02131) 54 13 17.

A U S Z T R Á L I A !

Ha magányos életébe már beleunt, van világviszonylatban nagyra becsült magyar nyelvű TÁRSKERESŐ szervezet, mely bizalommal segítséget tud nyújtani Önnek is. Információért levélben küldjön: 5 US\$, 10 DM 4 £, 50 SK, 10 SFr., 50 FF., vagy 80 ÖSch. Légitársítási költségekre az alábbi címre: GLOBALCONTACT „EG 2 J 93”, P.O.Box 325, SUNSHINE, VICTORIA 3020, AUSTRALIA. Kérjük a borítékra és a levélben címzését nyomtatott nagybetűkkel olvashatóan írni.